

PRO BONO

Marec/2021

1. NOVELA ZÁKONA O KRITICKEJ INFRAŠTRUKTÚRE

Problematika tzv. aktív kritickej infraštruktúry vo všeobecnosti nevzbudzuje v povedomí širokej verejnosti výrazný záujem. Napriek tomu sa nepochybne jedná o veľmi dôležitú, ba až nevyhnutnú súčasť infraštruktúry štátu. Nové legislatívne zmeny v oblasti kritickej infraštruktúry sa týkajú predovšetkým možnosti štátu participovať na procese kontroly činnosti prevádzkovateľov prvkov kritickej infraštruktúry (ďalej len „prvok“), či procese zmien vlastníckych pomerov prevádzkovateľov prvkov. Po novom by tak mal štát vedieť efektívnejšie zabezpečiť plnenie svojich úloh vo výnimočných situáciách.

2. NOVÉ PRAVIDLÁ PRIDEĽOVANIA EVIDENČNÉHO ČÍSLA VOZIDLA

Oblasť pridelovania evidenčných čísel vozidla prechádza v tomto období významným prerodom. Rokmi zaužívaná prax sa mení a po novom už označenie evidenčného čísla nášho vozidla nebude reflektovať okres evidencie vozidla. Zmeny v legislatíve by mali priniesť aj zefektívnenie a z hospodárnenie procesu pridelovania evidenčných čísel vozidla.

3. NOVELA ZÁKONA O OMAMNÝCH LÁTKACH, PSYCHOTROPNÝCH LÁTKACH A PRÍPRAVKOCH

Jednou z najdiskutovanejších spoločenských tém posledných týždňov je nepochybne tzv. legalizácia cannabidiolu (CBD). Slovensko až doteraz ako posledná z krajín Európskej únie považovala CBD za psychotropnú látku. Zástancovia iniciatív o vyradení CBD zo zoznamu psychotropných látok argumentovali predovšetkým rôznymi vedeckými štúdiami, týkajúcimi sa zdravotných benefitov cannabidiolu.

4. NOVINKY V OBLASTI KONCESIONÁRSKÝCH POPLATKOV

Aktuálna legislatíva prináša zmeny aj v oblasti koncesionárskych poplatkov. Doterajšia právna úprava koncesionárskych poplatkov predstavovala značnú administratívnu záťaž pre podnikateľské subjekty. Tie sú totiž oslobodené od platenia koncesionárskych poplatkov v prípade, že počet ich zamestnancov je menší ako traja. Preukazovanie počtu zamestnancov bolo však až doteraz práve na pleciach podnikateľských subjektov. Uvedená povinnosť by mala po novom prejsť na Sociálnu poisťovňu.

5. ZMENY V OBLASTI OZNAČENÍ PÔVODU VÝROBKOV A ZEMEPISNÝCH OZNAČENÍ VÝROBKOV

Právna úprava v oblasti ochrany označení pôvodu výrobkov a zemepisných označení výrobkov sa na Slovensku vyznačuje predovšetkým existenciou rôznych a rozdielnych úrovní právnej ochrany. Na jednej strane stoja výrobky (napr. poľnohospodárske výrobky a potraviny, víno liehoviny...), ktorých ochranu zabezpečujú na úrovni Európskej únie nariadenia, na strane druhej sú zas výrobky, súhrnne označované ako tzv. nepoľnohospodárske výrobky, ktorých ochrana označení pôvodu a zemepisných označení na úrovni Európskej únie absentuje.

6. NOVINKY V ZÁKONE O VETERINÁRNEJ STAROSTLIVOSTI

Zákon o veterinárnej starostlivosti prešiel začiatkom roka 2021 zmenami a doplneniami, týkajúcimi sa úpravy spôsobu získania odbornej spôsobilosti na vykonávanie úloh súvisiacich s manipuláciou so zvieratami používanými na vedecké alebo vzdelávacie účely. Zmeny predstavujú úplnú transpozíciu smernice Európskeho parlamentu a rady 2010/63/EÚ z 22. septembra 2010 o ochrane zvierat používaných na vedecké účely v platnom znení.

NOVELA ZÁKONA O KRITICKEJ INFRAŠTRUKTÚRE

Problematika tzv. aktív kritickej infraštruktúry vo všeobecnosti nevzbudzuje v povedomí širokej verejnosti výrazný záujem. Napriek tomu sa nepochybne jedná o veľmi dôležitú, ba až nevyhnutnú súčasť infraštruktúry štátu. Nové legislatívne zmeny v oblasti kritickej infraštruktúry sa týkajú predovšetkým možnosti štátu participovať na procese kontroly činnosti prevádzkovateľov prvkov kritickej infraštruktúry (ďalej len „prvok“), či procese zmien vlastníckych pomerov prevádzkovateľov prvkov. Po novom by tak mal štát vedieť efektívnejšie zabezpečiť plnenie svojich úloh vo výnimočných situáciách.

Národná rada Slovenskej republiky prijala dňa **05. februára 2021** zákon č. **72/2021** Z. z. (ďalej len „novela“), ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. **45/2011** Z. z. o kritickej infraštruktúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o kritickej infraštruktúre“) a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Okrem zákona o kritickej infraštruktúre sa novelou menia a dopĺňajú aj zákon č. **575/2001** Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o organizácii činnosti vlády“) a zákon č. **7/2005** Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“).

Najdôležitejšími zmenami, ktoré novela prináša, sú **(A)** rozšírenie vymedzenia pojmov v oblasti kritickej infraštruktúry o pojem **jadrové zariadenie**, **(B)** zavedenie povinnosti vybraných subjektov vyžiadať si súhlas ústredného orgánu na úseku kritickej infraštruktúry so zmenou vlastnícka k prvku resp. zmenou kontroly nad prevádzkovateľom prvku, **(C)** zavedenie možnosti štátu podať návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok prevádzkovateľa prvku, ak je jeho prevádzkovanie ohrozené a pod.

→ Dôvody prijatia novely

Na prijatie novely existujú podľa jej predkladateľov najmä nasledovné dôvody: **(1)** Štát,

ako subjekt vykonávajúci štátnu správu na úseku kritickej infraštruktúry, síce rozhodoval zákonným spôsobom, ktoré aktívum sa zaradi do siete kritickej infraštruktúry, nemal však žiadny dosah na to, ako s daným prvkom jeho prevádzkovateľ (vlastník) ďalej nakladá. V dôsledku tohto nedostatku prevádzkovateľ (vlastník) prvku mohol takéto aktívum v rámci svojej bežnej obchodnej činnosti použiť ako predmet zabezpečenia plnenia svojich záväzkov voči tretím osobám (zriadenie záložného práva), pričom v prípade neplnenia svojich záväzkov mohlo byť vlastnícke právo k prvku prevedené na subjekt, ktorý nemusel byť schopný prevádzkovať prvok takým spôsobom, aby bola zabezpečená schopnosť prvku plniť potreby štátu na úseku kritickej infraštruktúry; **(2)** Štát nemal prostriedky na kontrolu bežnej činnosti prevádzkovateľov (vlastníkov) prvkov, výsledkom ktorej mohlo byť, že na majetok prevádzkovateľa bol vyhlásený konkurz alebo reštrukturalizácia, pričom štát nevedel žiadnym spôsobom ovplyvniť, aby sa novým prevádzkovateľom prvku stal subjekt, ktorý bude schopný garantovať riadnu prevádzku prvku a plnenie úloh predpokladaných zákonom o kritickej infraštruktúre; **(3)** Štát nemal žiadne možnosti ako vstupovať do procesu zmeny vlastníckych pomerov v prevádzkovateľovi prvku (zmena kontroly nad prevádzkovateľom). V dôsledku absencie akejkoľvek kontroly nad týmito procesmi mohla nastať situácia, že kontrolu nad prevádzkovateľom prvku získal subjekt, ktorý nebol schopný zabezpečiť a garantovať riadne plnenie úloh na úseku kritickej infraštruktúry štátu, resp. ktorý predstavoval z pohľadu národnej bezpečnosti relevantné riziko.

→ Jadrové zariadenie ako prvok kritickej infraštruktúry

Prvou zmenou v zákone o kritickej infraštruktúre je rozšírenie vymedzenia pojmov kritickej infraštruktúry o **jadrové zariadenie**, ktorým sa rozumie „jadrové zariadenie podľa osobitného predpisu uvádzané do prevádzky držiteľom povolenia na uvádzanie do prevádzky alebo prevádzkované držiteľom povolenia na prevádzku jadrového zariadenia“ (ustanovenie **§ 2 písm. o)** zákona o kritickej infraštruktúre). Osobitným

predpisom, na ktorý predmetné ustanovenie **§ 2 písm. o)** zákona o kritickej infraštruktúre odkazuje je zákon č. **541/2004 Z. z.** o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „atómový zákon“). V zmysle ustanovenia **§ 2 písm. f)** atómového zákona platí, že jadrovým zariadením sa pre účely atómového zákona rozumie „súbor civilných stavebných objektov a nevyhnutných technologických zariadení v projekte určenej konfigurácii, určených na **(1)** výrobu elektrickej energie alebo na výskum v oblasti jadrovej energie, ktorých súčasťou je jadrový reaktor alebo jadrové reaktory, ktoré budú využívať, využívajú alebo využívali riadenú štíepnu reťazovú reakciu, **(2)** nakladanie s jadrovými materiálmi s množstvom väčším ako jeden efektívny kg okrem priestorov na skladovanie kontajnerov a krytov, v ktorých sa jadrový materiál používa ako tieniaci materiál na rádioaktívne žiariče, zariadení na úpravu uránovej rudy a skladov uránového koncentráta, **(3)** nakladanie s vyhoretým jadrovým palivom, **(4)** nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi, alebo **(5)** obohacovanie uránu alebo výrobu jadrového paliva“ (ustanovenie **§ 2 písm. f)** atómového zákona).

Ďalšou zmenou zákona o kritickej infraštruktúre je zavedenie **výnimky na postup pri určovaní prvku a prvku európskej kritickej infraštruktúry** vo vzťahu k jadrovému zariadeniu (ustanovenie **§ 8 ods. 7** zákona o kritickej infraštruktúre).

→ Spresnenie povinnosti prevádzkovateľa prvku kritickej infraštruktúry

Po novom tiež dochádza k **spresneniu povinnosti prevádzkovateľa** bezodkladne oznamovať ústrednému orgánu skutočnosti týkajúce sa majetkového a právneho styku. Podľa novelizovaného znenia ustanovenia **§ 9 ods. 2** zákona o kritickej infraštruktúre totiž platí, že „prevádzkovateľ je povinný bezodkladne oznámiť príslušnému ústrednému orgánu **(A)** zmenu v predmete činnosti, ktorá môže mať vplyv na určenie prvku a jeho zaradenie do sektora, **(B)** prevod alebo prechod prvku na iného, vrátane predaja podniku alebo časti podniku, ako aj zmien v osobách, ktoré majú priamu alebo nepriamu účasť na prevádzkovateľovi v rozsahu presahujúcom účasť 10 % na jeho základnom

imaní alebo hlasovacích právach alebo majú možnosť uplatňovania vplyvu na riadenie prevádzkovateľa, ktorý je porovnateľný s vplyvom zodpovedajúcim tomuto podielu (ďalej len „nadobúdateľ“), **(C)** vstup do likvidácie, začatie konkurzného konania, reštrukturalizačného konania alebo iného obdobného konania, exekúcie alebo iného obdobného vykonávacieho konania, ako aj začatie výkonu záložného práva alebo iného obdobného práva vo vzťahu k prevádzkovateľovi alebo jeho majetku, a to bez ohľadu na to, či ide o konanie, na ktoré je daná právomoc orgánov Slovenskej republiky“ (ustanovenie **§ 9 ods. 2** zákona o kritickej infraštruktúre). Zmena sa pri tom týka výlučne ustanovenia **§ 9 ods. 2 písm. b) a c)** zákona o kritickej infraštruktúre. Podľa pôvodného znenia ustanovenia **§ 9 ods. 2 písm. b) a c)** zákona o kritickej infraštruktúre mal totiž prevádzkovateľ povinnosť bezodkladne oznámiť príslušnému ústrednému orgánu len **predaj prvku alebo inú zmenu majetkovoprávneho vzťahu k prvku** (pôvodné ustanovenie **§ 9 ods. 2 písm. b)** zákona o kritickej infraštruktúre) a **vstup do likvidácie, vyhlásenie konkurzu alebo povolenie reštrukturalizácie** (pôvodné znenie ustanovenia **§ 9 ods. 2 písm. c)** zákona o kritickej infraštruktúre). Po novom tak dochádza práve k **spresneniu** niektorých oznamovacích povinností prevádzkovateľa vo vzťahu k ústrednému orgánu. Pre ozrejmienie použitej pojmológie uvádzame, že prevádzkovateľom sa pre účely zákona o kritickej infraštruktúre rozumie „právnická osoba, fyzická osoba - podnikateľ alebo fyzická osoba, ktorá je vlastníkom prvku alebo z iného právneho dôvodu prevádzkuje prvok“ (ustanovenie **§ 2 písm. l)** zákona o kritickej infraštruktúre). Ústredným orgánom sa zas pre účely zákona o kritickej infraštruktúry rozumie „Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Ministerstvo financií Slovenskej republiky, Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky a Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky a Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky“ (ustanovenie **§ 3 písm. c)** zákona o kritickej infraštruktúre).

→ Osobitná úprava pre prvky sektorov v pôsobnosti MHSR

Podstatou zmien, ktoré novela do zákona o kritickej infraštruktúre prináša, je séria osobitných ustanovení **§ 9a až § 9e** zákona o kritickej infraštruktúre („**Osobitná úprava pre prvky zo sektorov v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky**“).

Podľa novej právnej úpravy tak platí, že „ústredný orgán môže preskúmať, či priamy alebo nepriamy prevod alebo prechod prvku na iného, a to bez ohľadu na to, či sa použijú právne predpisy Slovenskej republiky, nenarušuje verejný poriadok alebo národnú bezpečnosť Slovenskej republiky, iného členského štátu Európskej únie, alebo záujmy Európskej únie“ (ustanovenie **§ 9b ods. 1** zákona o kritickej infraštruktúre). „Nepriamym prevodom prvku sa rozumie zmena v osobách, ktoré majú priamu alebo nepriamu účasť na prevádzkovateľovi v rozsahu presahujúcom účasť **10 %** na jeho základnom imaní alebo hlasovacích právach alebo majú možnosť uplatňovania vplyvu na riadenie prevádzkovateľa, ktorý je porovnateľný s vplyvom zodpovedajúcim tomuto podielu! (ustanovenie **§ 9b ods. 2** zákona o kritickej infraštruktúre).

„Prevádzkovateľ, záložný veriteľ, likvidátor, správca konkurznej podstaty, exekútor alebo iná osoba oprávnená prevádzať prvok, alebo ten, kto má prvok nadobudnúť (ďalej len „žadateľ“), je v prípadoch podľa ustanovenia **§ 9 ods. 2 písm. c)** zákona o kritickej infraštruktúre povinný vopred požiadať o preskúmanie takéhoto prevodu. Žiadosť o preskúmanie (ďalej len „žiadosť“) sa podáva písomne ústrednému orgánu“ (ustanovenie **§ 9b ods. 3** zákona o kritickej infraštruktúre).

„Výkon práv a povinností vyplývajúcich z koncentrácie podľa osobitného predpisu o ochrane hospodárskej súťaže, ak sa vzťahuje na prvok alebo jeho časť, sa počas preskúmania podľa ustanovenia **§ 9b ods. 1 a 3** zákona o kritickej infraštruktúre zakazuje“ (ustanovenie **§ 9b ods. 4** zákona o kritickej infraštruktúre).

„Ústredný orgán preskúma oznámenie nadobúdateľa alebo žiadosť a vykoná šetrenie z hľadiska narušenia verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti Slovenskej republiky, iného členského štátu alebo záujmov Európskej únie. Na tento účel preskúmania žiadosti a šetrení sú nadobúdateľ, žiadateľ a iné orgány verejnej moci povinní ústrednému orgánu poskytnúť súčinnosť“

(ustanovenie **§ 9b ods. 5** zákona o kritickej infraštruktúre). „V prípade postupu podľa ustanovenia **§ 9b ods. 1, 3 a 5** zákona o kritickej infraštruktúre, ústredný orgán oznámi v lehote **60 dní** od prijatia oznámenia nadobúdateľa alebo žiadosti výsledok preskúmania. Ak ústredný orgán vyhodnotí, že prevodom alebo prechodom prvku je ohrozený verejný poriadok alebo národná bezpečnosť Slovenskej republiky, iného členského štátu Európskej únie, alebo záujmy Európskej únie, navrhne vláde Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) odoprieť súhlas s daným prevodom alebo prechodom, alebo udeliť súhlas s podmienkou. Ustanovenia **§ 9b ods. 4** zákona o kritickej infraštruktúre sa aplikujú primerane až do prijatia rozhodnutia vlády“ (ustanovenie **§ 9b ods. 6** zákona o kritickej infraštruktúre).

„Návrh rozhodnutia vlády pripravený ústredným orgánom obsahuje najmä: **(A)** návrh rozhodnutia vlády vo veci samej, vrátane prípadného návrhu podmienky, ako aj povinností súvisiacich s podmienkou, najmä na kontrolu, zabezpečenie jej plnenia a na dosiahnutia jej účelu, **(B)** analýzu rizík z hľadiska verejného poriadku a národnej bezpečnosti, **(C)** vyhodnotenie priaznivých alebo nepriaznivých vplyvov z prevodu prvku pre Slovenskú republiku, **(D)** poučenie o opravnom prostriedku“ (ustanovenie **§ 9b ods. 7** zákona o kritickej infraštruktúre). „K návrhu rozhodnutia vlády podľa ustanovenia **§ 9b ods. 7** zákona o kritickej infraštruktúre predkladá vláde stanovisko Bezpečnostná rada Slovenskej republiky“ (ustanovenie **§ 9b ods. 8** zákona o kritickej infraštruktúre).

„Vláda k prevodu prvku udelí súhlas alebo súhlas podmienkou, ak vo vzťahu k prevodu alebo prechodu prvku pre Slovenskú republiku prevažujú priaznivé vplyvy nad rizikami z hľadiska verejného poriadku a národnej bezpečnosti, alebo podmienka uložená v rozhodnutí zabezpečí, aby priaznivé vplyvy prevažovali“ (ustanovenie **§ 9b ods. 9** zákona o kritickej infraštruktúre).

„Ak vláda odoprie súhlas s prevodom, výkon práv a povinností z takéhoto prevodu sa zakazuje. Ak vláda udelí súhlas s podmienkou, žiadateľ alebo nadobúdateľ nie je oprávnený vykonávať práva a povinnosti z posudzovaného prevodu až do splnenia takejto podmienky. Splnenie podmienky je povinný bezodkladne oznámiť ústrednému orgánu“ (ustanovenie **§ 9b ods. 10** zákona o kritickej infraštruktúre).

„Ústredný orgán môže, bez ohľadu na výsledok preskúmania podľa ustanovenia **§ 9 ods. 1 a 3** zákona o kritickej infraštruktúre, ak má odôvodnené podozrenie, že daný prevod alebo prechod môže narušiť verejný poriadok alebo národnú bezpečnosť Slovenskej republiky, iného členského štátu Európskej únie, alebo záujmy Európskej únie, požiadať v lehote podľa ustanovenia **§ 9b ods. 6** vládu o súhlas s prevodom alebo prechodom prvku podľa ustanovenia **§ 9b ods. 2 alebo 3** zákona o kritickej infraštruktúre“ (ustanovenie **§ 9b ods. 11** zákona o kritickej infraštruktúre).

K uvedenému je potrebné podotknúť, že postup podľa ustanovenia **§ 9b** zákona o kritickej infraštruktúre sa vzťahuje na prvky zo sektorov **3. Energetika a 5. Priemysel** podľa prílohy č. 3 zákona o kritickej infraštruktúre (ustanovenie **§ 9a** zákona o kritickej infraštruktúre).

Novela v zákone o kritickej infraštruktúre upravuje súvislosti s prvkami v sektoroch pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky aj problematiku **zrušenia súhlasu** a problematiku **opravného prostriedku**.

„Vláda rozhodne o zrušení súhlasu, ak **(A)** súhlas udelila na základe nepravdivých alebo neúplných informácií poskytnutých žiadateľom alebo neuvedením podstatnej okolnosti pre jeho udelenie žiadateľom a táto okolnosť mala na udelenie súhlasu podstatný vplyv, alebo **(B)** nadobúdateľ neplní alebo nesplní podmienku podľa rozhodnutia vlády“ (ustanovenie **§ 9c** zákona o kritickej infraštruktúre). „O udelení súhlasu, odopretí súhlasu alebo zrušení súhlasu rozhoduje vláda uznesením. „Náležitosti žiadosti a oznámenia, vrátane priložených príloh, ustanoví vláda nariadením“ (ustanovenie **§ 9d** zákona o kritickej infraštruktúre).

„Proti rozhodnutiu vlády, ktorým sa rozhodlo o zamietnutí žiadosti alebo o zrušení súhlasu, môže

žiadateľ podať žalobu na preskúmanie rozhodnutia vlády na Najvyšší súd Slovenskej republiky, a to do **30 dní** odo dňa prijatia rozhodnutia, ktorej podanie má odkladný účinok“ (ustanovenie **§ 9e** zákona o kritickej infraštruktúre).

→ Zákon o organizácii činnosti vlády

Do **zákona o organizácii činnosti vlády** novela okrem legislatívno-technických úprav zavádza aj výnimku z pravidla, že uznesenie vlády nepodlieha preskúmaniu súdom, a to s odkazom na novelizované znenie zákona o kritickej infraštruktúre (ustanovenie **§ 1aa** zákona o organizácii činnosti vlády).

→ Zákon o konkurze a reštrukturalizácii

Posledným, novelou dotknutým, právnym predpisom je **zákon o konkurze a reštrukturalizácii**. Novela dopĺňa zákon o konkurze a reštrukturalizácii o nové ustanovenie **§ 107 c** zákona o konkurze a reštrukturalizácii („**Osobitné ustanovenia pre konkurz prevádzkovateľa prvku kritickej infraštruktúry**“), podstatou ktorého je zavedenie možnosti štátu podať návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok prevádzkovateľa prvku ak je jeho prevádzkovanie ohrozené, pričom ohrozením sa chápe situácia, keď samotný prevádzkovateľ alebo osoba, ktorá má kontrolu nad prevádzkovateľom prvku vstúpila do likvidácie, začalo sa voči nej konkurzné konanie, alebo výkon zabezpečovacieho práva. Prevádzkovanie prvku je takisto ohrozené, ak vláda rozhodla o zrušení súhlasu so zmenou vlastníctva k prvku alebo súhlas so zmenou vlastníckej štruktúry prevádzkovateľa podľa zákona o kritickej infraštruktúre podmienila.

Novela nadobudla účinnosť dňa **01. marca 2021**.

NOVÉ PRAVIDLÁ PRIDEĽOVANIA EVIDENČNÉHO ČÍSLA VOZIDLA

Oblasť pridelovania evidenčných čísel vozidla prechádza v tomto období významným prerodom. Rokmi zaužívaná prax sa mení a po novom už označenie evidenčného čísla nášho vozidla nebude reflektovať okres evidencie vozidla. Zmeny v legislatíve by mali priniesť aj zefektívnenie a z hospodárnenie procesu pridelovania evidenčných čísel vozidla.

Dňa 18. marca 2021 Národná rada Slovenskej republiky prijala zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cestnej premávke“) a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej spolu len „novela“). Novelou sa okrem zákona o cestnej premávke mení aj zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správnych poplatkoch“) a zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“).

Najdôležitejšími zmenami, ktoré novela prináša sú: **(A) viazanie evidenčného čísla vozidla (ďalej aj „EČV“) na vozidlo** - zavedenie možnosti prenositeľnosti tabuľky s EČV z pôvodného majiteľa motorového vozidla na nového majiteľa motorového vozidla, pričom pôvodnú tabuľku bude môcť použiť bez ohľadu na to, či má v danom okrese naďalej trvalý pobyt; pôvodný majiteľ motorového vozidla však bude mať aj možnosť ponechať si tabuľku so svojim doterajším EČV a preniesť ho na svoje nové vozidlo; **(B) zrušenie viazanosti EČV na okres trvalého pobytu vlastníka vozidla**; **(C) zrušenie tzv. dvojkrokového oznamovania prevodu držby vozidla na inú osobu** - po novom sa tak na ktoromkoľvek dopravnom inšpektoráte vykoná kompletná zmena držby vozidla na kupujúceho s vydaním nového osvedčenia o evidencii časť II; ak by sa vykonala zmena držby vozidla na dopravnom inšpektoráte, kedy by bolo potrebné vydávať nové EČV, ktoré nemá tento dopravný inšpektorát na svojom sklade, bude zabezpečené zasielanie

nových dokladov a EČV kupujúcemu prostredníctvom kuriérnej služby.

→ Zrušenie dvojkrokového oznamovania prevodu držby vozidla

Jednou zo základných zmien, ktorú novela do zákona o cestnej premávke priniesla je, ako z vyššie uvedeného vyplýva, **zrušenie dvojkrokového oznamovania prevodu držby vozidla** na inú osobu. Podľa novej právnej úpravy sa tak bude vykonávať priama zmena držby vozidla, a to aj v prípade, ak má nový držiteľ pobyt alebo sídlo v inom okrese. Po novom bude vykonanie všetkých zmien možné na ktoromkoľvek orgáne Policajného zboru. Uvedená zmena sa prejavila viacerými drobnými úpravami zákona o cestnej premávke. Ide najmä o zmeny ustanovení **§ 114 ods. 7, § 116 ods. 3 až 13** zákona o cestnej premávke.

→ Viazanosť EČV na konkrétne vozidlo

Ďalšou, dôležitou zmenou, ktorú novela priniesla, je **viazanosť EČV na konkrétne vozidlo**. Novela prináša nové ustanovenia **§ 116 ods. 14 až 19** zákona o cestnej premávke, ktoré umožňujú ponechanie pôvodných tabuliek s evidenčným číslom pri zmenách držby vozidiel, kedy bude mať kupujúci fakultatívnu možnosť požiadať o výmenu tabuliek s evidenčným číslom na orgáne Policajného zboru príslušnom podľa miesta pobytu alebo sídla nového držiteľa vozidla. **Zároveň sa ale predávajúcemu umožňuje ponechať si EČV z vozidla, ktoré predáva.**

„Pri zmene držby vozidla sa ponechávajú tabuľky s evidenčným číslom na vozidle a to aj v tom prípade, ak má nový držiteľ adresu pobytu, sídla, prevádzkarne alebo organizačnej zložky v pôsobnosti iného orgánu Policajného zboru“ (ustanovenie **§ 116 ods. 14** zákona o cestnej premávke).

„Ak pri zmene držby vozidla je nový držiteľ vozidla osobne prítomný na orgáne Policajného zboru,

doterajší držiteľ vozidla je povinný odovzdať orgánu Policajného zboru osvedčenie o evidencii časť I a časť II; osvedčenie o evidencii časť I alebo časť II sa neodovzdávajú, ak boli stratené alebo odcudzené“ (ustanovenie § 116 ods. 15 zákona o cestnej premávke).

„Ak pri zmene držby vozidla nie je nový držiteľ vozidla osobne prítomný na orgáne Policajného zboru, doterajší držiteľ vozidla je povinný odovzdať orgánu Policajného zboru osvedčenie o evidencii časť II. Orgán Policajného zboru zasiela osvedčenie o evidencii časť I a časť II na adresu určenú vlastníkom vozidla alebo držiteľom vozidla; pri ich prevzatí sa postupuje podľa ustanovenia § 116a ods. 6 zákona o cestnej premávke“ (ustanovenie § 116 ods. 16 zákona o cestnej premávke).

„Pri zmene držby vozidla, odhlásení vozidla do cudziny, vyradení vozidla z evidencie alebo pri výmene tabuľky s evidenčným číslom si môže doterajší držiteľ vozidla ponechať tabuľky s evidenčným číslom; túto skutočnosť je povinný oznámiť orgánu Policajného zboru“ (ustanovenie § 116 ods. 17 zákona o cestnej premávke).

„Ak si pri zmene držby vozidla doterajší držiteľ vozidla ponechal tabuľky s evidenčným číslom a nový držiteľ vozidla je osobne prítomný na orgáne Policajného zboru, doterajší držiteľ vozidla je povinný odovzdať orgánu Policajného zboru osvedčenie o evidencii časť I a časť II; osvedčenie o evidencii časť I alebo časť II sa neodovzdávajú, ak boli stratené alebo odcudzené. Orgán Policajného zboru prideliť vozidlu nové evidenčné číslo; to neplatí, ak nový držiteľ už mal ponechané tabuľky s evidenčným číslom z iného vozidla, ktoré žiada prideliť predmetnému vozidlu“ (ustanovenie § 116 ods. 18 zákona o cestnej premávke).

„Ak si pri zmene držby vozidla doterajší držiteľ vozidla ponechal tabuľky s evidenčným číslom a nový držiteľ vozidla nie je osobne prítomný na orgáne Policajného zboru, doterajší držiteľ vozidla je povinný odovzdať orgánu Policajného zboru osvedčenie o evidencii časť II. Orgán Policajného zboru prideliť vozidlu nové evidenčné číslo; to neplatí, ak nový držiteľ už mal ponechané tabuľky s evidenčným číslom z iného vozidla, ktoré žiada prideliť predmetnému vozidlu. Orgán Policajného zboru zasiela osvedčenie o evidencii časť I, časť II a podľa potreby aj tabuľku s evidenčným číslom na adresu určenú vlastníkom vozidla alebo držiteľom vozidla; pri ich prevzatí sa postupuje podľa

ustanovenia § 116a ods. 6 zákona o cestnej premávke (ustanovenie § 116 ods. 19 zákona o cestnej premávke).

Ďalší postup v prípadoch, kedy si majiteľ vozidla ponechá tabuľku s EČV, prideleným jeho pôvodnému vozidlu je najmä predmetom úpravy ustanovení § 116a a § 123 zákona o cestnej premávke.

„Ak si pri zmene držby vozidla doterajší držiteľ vozidla ponechal tabuľky s evidenčným číslom vozidla, orgán Policajného zboru prideliť vozidlu nové evidenčné číslo; to neplatí, ak nový držiteľ už mal ponechané tabuľky s evidenčným číslom z iného vozidla, ktoré žiada prideliť na predmetné vozidlo. Orgán Policajného zboru zasiela osvedčenie o evidencii časť I, časť II a podľa potreby aj tabuľku s evidenčným číslom na adresu určenú vlastníkom vozidla alebo držiteľom vozidla; pri ich prevzatí sa postupuje podľa ustanovenia § 116a ods. 6 zákona o cestnej premávke“ (ustanovenie § 116a ods. 10 zákona o cestnej premávke).

„Držiteľ vozidla je povinný vydanú tabuľku s evidenčným číslom bezodkladne pripevniť na vozidlo. Tabuľka s evidenčným číslom nesmie byť pripevnená spôsobom, ktorý narušuje jej celistvosť a znemožňuje jej čitateľnosť alebo identifikáciu. Ak boli vozidlu vydané dve tabuľky s evidenčným číslom, držiteľ vozidla je povinný bezodkladne pripevniť na vozidlo obe tabuľky. **Ak bol uplatnený postup podľa ustanovenia § 116 ods. 17 zákona o cestnej premávke, je držiteľ tabuľky s evidenčným číslom povinný chrániť tabuľky pred stratou alebo odcudzením; ak už toto evidenčné číslo nebude chcieť prideliť inému vozidlu, je povinný tabuľky s evidenčným číslom bezodkladne odovzdať najbližšiemu orgánu Policajného zboru. Tabuľku s evidenčným číslom si môže jej držiteľ ponechať najdlhšie jeden rok bez toho, aby bola pridelená inému vozidlu; po uplynutí tejto lehoty nesmie byť pridelená inému vozidlu a ak v rámci tejto lehoty nebola pridelená alebo odovzdaná, eviduje sa ako stratená“ (ustanovenie § 123 ods. 4 zákona o cestnej premávke).**

„Orgán Policajného zboru prideliť nové evidenčné číslo a vydá tabuľku s evidenčným číslom držiteľovi vozidla alebo vlastníkovi vozidla, ak o to požiada. **Orgán Policajného zboru prideliť vozidlu evidenčné číslo, ku ktorému už má držiteľ vozidla ponechané tabuľky s evidenčným číslom**

z iného vozidla, ak o to držiteľ vozidla požiada. Ak držiteľ vozidla požiadal o pridelenie evidenčného čísla na orgáne Policajného zboru, ktorý nepridelil predchádzajúce evidenčné číslo, orgán Policajného zboru zasiela osvedčenie o evidencii časť I, časť II a tabuľku s evidenčným číslom na adresu určenú držiteľom vozidla; pri ich prevzatí sa postupuje podľa ustanovenia § 116a ods. 6 zákona o cestnej premávke“ (ustanovenie § 123 ods. 8 zákona o cestnej premávke).

„Na žiadosť držiteľa vozidla, vlastníka vozidla alebo osoby, ktorá požiadala o prihlásenie vozidla do evidencie, možno prideliť evidenčné číslo, ktoré bolo v minulosti pridelené inému vozidlu, ak tabuľka s evidenčným číslom bola orgánom Policajného zboru, osobou oprávnenou na zber starých vozidiel alebo spracovateľom starých vozidiel znehodnotená v súvislosti s evidenčným úkonom; ak sa vozidlu vydávajú dve tabuľky s evidenčným číslom, podmienkou na pridelenie takého evidenčného čísla je znehodnotenie obidvoch tabuliek s evidenčným číslom“ (ustanovenie § 123 ods. 19 zákona o cestnej premávke).

→ Nový formát EČV

Z pohľadu **nového formátu EČV** je potrebné pristaviť sa predovšetkým pri ustanoveniach § 124 a § 127 zákona o cestnej premávke.

V ustanovení § 124 ods. 1 zákona o cestnej premávke („Evidenčné číslo tvoria písmená a číslice. **Prvá dvojica písmen evidenčného čísla označuje okres, v ktorom je vozidlo evidované.** Za prvou dvojicou písmen sa za štátnym znakom Slovenskej republiky uvádzajú tri číslice a dvojica písmen“) sa druhá (zvýraznená) veta vypúšťa. Po novom tak už nebude platiť, že prvá dvojica písmen EČV označuje okres evidencie vozidla.

„Na žiadosť držiteľa vozidla alebo vlastníka vozidla možno prideliť evidenčné číslo, v ktorom sa na prvých dvoch miestach **uvádzajú písmená** a za štátnym znakom Slovenskej republiky sa uvádzajú písmená, číslice alebo kombinácia písmen a číslic iná ako je uvedená v ustanovení § 124 ods. 1 zákona o cestnej premávke; to neplatí, ak by sa tým vytvorilo evidenčné číslo, ktoré sa prideluje

vozidlu podľa ustanovenia § 125 zákona o cestnej premávke, zvláštne evidenčné číslo alebo osobitné evidenčné číslo“ (ustanovenie § 124 ods. 2 zákona o cestnej premávke).

Pôvodné ustanovenie § 127 ods. 4 zákona o cestnej premávke („**Dvojica písmen v prvom riadku označuje okres**, v ktorom bolo zvláštne evidenčné číslo vydané, okrem zvláštneho evidenčného čísla podľa ustanovenia § 127 ods. 12 zákona o cestnej premávke) sa nahrádza novelizovaným znením ustanovenia § 127 ods. 4 zákona o cestnej premávke („**V prvom riadku sa uvádza dvojica písmen**; to neplatí ak ide o zvláštne evidenčné číslo podľa ustanovenia § 127 ods. 12 zákona o cestnej premávke).

Pre zhrnutie je teda vhodné uviesť, že po novom už prvé dve písmená EČV nebudú označovať okres, v ktorom je vozidlo evidované. Aktuálne máme v Slovenskej republike desaťročia zaužívaný model evidenčného čísla, ktorý sa viaže na vozidlo a okres. Zloženie tradičného identifikátora vozidla je: prvé 2 znaky - okres, 3 znaky - arabské číslice od 001 - 999, posledné 2 znaky séria AA-ZZ. Ak podľa doteraz platnej legislatívy majiteľ vozidla predal, a to ostávalo v okrese, ostala na ňom aj rovnaká TEČ-ka a v systéme rovnaké EČV. Ak sa však majiteľ vozidla ako vlastník sťahoval do iného okresu a menil si tým trvalý pobyt, musel zmeniť aj EČV vozidla. Aj to je dôvodom, prečo by mal byť podľa dôvodovej správy zavedený systém pridelenia evidenčných čísel a s tým súvisiacich tabuliek tak, aby bolo viazané striktne na vozidlo. Ak EČV vozidlo raz dostane, môže ho mať do konca svojho využitia. Či sa nachádza adresa trvalého pobytu vlastníka v jednom okrese a o určitý čas v inom okrese, stále bude mať jedno EČV. Ak bude EČV viazané na vozidlo, ide podľa predkladateľov novely nepochybne o najjednoduchšie, najlogickejšie a najlacnejšie riešenie. Pri kúpe nového vozidla sa vygeneruje EČV, ktoré na vozidle ostane do konca životnosti.

Nemenej dôležitou časťou novely je prechodné ustanovenie § 143h zákona o cestnej premávke („Tabuľky s evidenčným číslom podľa predpisov účinných do **28. februára 2022** sa vydávajú do doby vyčerpania ich skladových zásob“).

→ Zákon o správnych poplatkoch

Zákon o správnych poplatkoch sa novelou mení v reakcii na zmeny v zákone o cestnej premávke. V sadzobníku správnych poplatkov časti VI. DOPRAVA položke číslo **65. časti Poznámky sa bod 2** („Poplatníkom je nový držiteľ motorového vozidla alebo prípojného vozidla) **vypúšťa**. Ďalšia zmena zákona o správnych poplatkoch sa zas prejavila v zmene položky číslo **76** v sadzobníku správnych poplatkov v časti VI. DOPRAVA, kde dochádza k doplneniu časti „**Oslobodenie**“ („Poplatok za pridelenie evidenčného čísla a vydanie tabuľky s evidenčným číslom sa nevyberie, ak držiteľ vozidla požiadala o opätovné použitie ponechanej tabuľky s evidenčným číslom podľa osobitného predpisu na iné vozidlo“). Z uvedeného je zrejmé, že poplatok za pridelenie evidenčného čísla a vydanie tabuľky s evidenčným číslom sa nevyberie, ak držiteľ vozidla požiadala o opätovné použitie tabuľky s evidenčným číslom na iné vozidlo.

→ Zákon o odpadoch

Posledným zákonom, ktorého sa novela dotkla je **zákon o odpadoch**. K povinnosti osôb oprávnených na zber starých vozidiel a spracovateľov starých vozidiel prevziať od držiteľa starého vozidla tabuľku s EČV osvedčenie o evidencii časť I, osvedčenie o evidencii časť II a bezodkladne znehodnotiť tabuľku s evidenčným číslom a zabezpečiť jej úplné spracovanie sa pripája výnimka z uvedenej povinnosti, reflektujúca na zmeny v zákone o cestnej premávke („to neplatí ak si držiteľ vozidla ponechal tabuľky s evidenčným číslom podľa osobitného predpisu“ (ustanovenie **§ 64 ods. 2 písm. f) a § 65 ods. 1 písm. u)** zákona o odpadoch).

Novela nadobudne účinnosť dňa **01. marca 2022**.

NOVELA ZÁKONA O OMAMNÝCH LÁTKACH, PSYCHOTROPNÝCH LÁTKACH A PRÍPRAVKOCH

Jednou z najdiskutovanejších spoločenských tém posledných týždňov je nepochybne tzv. legalizácia cannabidiolu (CBD). Slovensko až doteraz ako posledná z krajín Európskej únie považovala CBD za psychotropnú látku. Zástancovia iniciatív o vyradení CBD zo zoznamu psychotropných látok argumentovali predovšetkým rôznymi vedeckými štúdiami, týkajúcimi sa zdravotných benefitov cannabidiolu.

Dňa 18. marca 2021 bol Národnou radou Slovenskej republiky prijatý zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o omamných látkach“) a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 374/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 153/2013 Z. z. o národnom zdravotníckom informačnom systéme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej spolu len „novela“).

Novelou dochádza nielen k vyradeniu cannabidiolu zo zoznamu psychotropných látok, ale aj k doplneniu ďalších látok do skupiny omamných látok a psychotropných látok, a to na základe rozhodnutia prijatého na 63. zasadnutí Komisie pre omamné látky Úradu OSN pre omamné látky a kriminalitu dňa 4. marca 2020 (UNODC - United Nations Office on Drugs and Crime). Predmetné rozhodnutie bolo prijaté na základe hodnotenia odborného výboru pre drogovú závislosť Svetovej zdravotníckej organizácie. Novela tiež prináša viacero drobných obsahových zmien zákona o omamných látkach.

→ **Pojmy omamná látka a psychotropná látka**

Na úvod považujeme za potrebné v krátkosti vysvetliť legálny význam pojmov **omamná látka a psychotropná látka**. Omamné látky sú v zmysle ustanovenia § 2 ods. 1 zákona o omamných látkach „látky vyvolávajúce návyk a psychickú a fyzickú

závislosť ľudí charakterizovanú zmenami správania sa so závažnými zdravotnými a psychosociálnymi následkami, na ktoré sa vzťahuje medzinárodný dohovor, ktorým je Slovenská republika viazaná“.

Psychotropnými látkami zas v zmysle ustanovenia § 2 ods. 2 zákona o omamných látkach rozumieme „látky ovplyvňujúce stav ľudskej psychiky pôsobením na centrálny nervový systém s menej závažnými zdravotnými a psychosociálnymi následkami, na ktoré sa vzťahuje medzinárodný dohovor, ktorým je Slovenská republika viazaná“.

Pred samotným priblížením zmien, ktoré po novom nastanú v zozname omamných látok a psychotropných látok zaradených do I., II. a III. skupiny (Príloha č. 1 k zákonu o omamných látkach) si v skratke rozoberieme obsahové zmeny zákona o omamných látkach, ktoré si vyžiadala aplikačná prax. Jedná sa predovšetkým o nasledovné zmeny.

(1) Spresnenie spôsobu komunikácie medzi Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky a Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky pri vybavovaní odpisu z registra trestov.

V prípade vybavovania odpisu z registra trestov pre žiadateľa o vydanie povolenia na zaobchádzanie s omamnými a psychotropnými látkami, odborného zástupcu a osôb, ktoré sú štatutárnym orgánom, Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky bezodkladne zašle Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky v elektronickej podobe prostredníctvom elektronickej komunikácie alebo, ak to nie je možné, v listinnej podobe údaje, potrebné na vyžiadanie odpisu z registra trestov. Cieľom je zabezpečiť elektronicкую komunikáciu, zároveň sa umožňuje aj komunikácia v písomnej forme, ak z technických dôvodov nie je možná elektronicкая komunikácia (ustanovenie § 5 ods. 1 štvrtá veta zákona o omamných látkach).

(2) Neplnutie lehoty na splnenie povinnosti preverovať a dopĺňať potrebné znalosti držiteľa povolenia, a to v čase výnimočného stavu, núdzového stavu alebo počas mimoriadnej

situácie, ak sa z uvedeného dôvodu nevydávajú osvedčenia o úspešne vykonanej skúške.

V praxi môže dôjsť k situácii, že počas vyhláseného výnimočného stavu, núdzového stavu alebo počas mimoriadnej situácie Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave nebude vykonávať preverovanie znalostí o omamných a psychotropných látkach a preto nebude vydávať osvedčenia o úspešne vykonanej skúške. Aby nedochádzalo k tomu, že držiteľia povolenia nebudú môcť vykonávať svoju činnosť v súlade so zákonom kvôli situácii, ktorú nedokážu ovplyvniť nová právna úprava zabezpečí, aby v čase keď Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave nebude vykonávať preverovanie znalostí o omamných a psychotropných látkach a preto nebude vydávať osvedčenia o úspešne vykonanej skúške zamestnanca, aby počas výnimočného stavu, núdzového stavu alebo mimoriadnej situácie držiteľovi povolenia neplynula lehota na vykonanie preverovania potrebných znalostí zamestnancov, ktorí nemajú odbornú spôsobilosť na zaobchádzanie s omamnými a psychotropnými látkami a ktorí neriadia priamo činnosti uvedené v povolení na zaobchádzanie s omamnými a psychotropnými látkami. Platnosť vydaného osvedčenia sa tak predĺži o **tri mesiace** od dňa ukončenia výnimočného stavu, núdzového stavu alebo mimoriadnej situácie (ustanovenie § 6 ods. 5 zákona o omamných látkach).

(3) Spresnenie dokladov, potrebných predložiť pri žiadosti o vydanie nového povolenia, ak držiteľ povolenia oznámil nový rozsah zaobchádzania s omamnými a psychotropnými látkami.

„Ak ide o oznámenie nového druhu a rozsahu zaobchádzania s omamnými a psychotropnými látkami, k žiadosti sa prikladajú len doklady, ktoré sa vzťahujú na nový druh a rozsah zaobchádzania s omamnými a psychotropnými látkami a čestné vyhlásenie žiadateľa, že údaje, na základe ktorých sa pôvodné povolenie vydalo, sa nezmenili“ (ustanovenie § 10 ods. 2 zákona o omamných látkach).

(4) Zabránenie zrušenia povolenia, ak sa voči držiteľovi povolenia vedie správne konanie vo veci uloženia pokuty alebo sa vykonáva kontrolná činnosť.

„Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky preruší konanie o zrušení povolenia začaté podľa ustanovenia § 13 ods. 1 zákona o omamných látkach, ak sa voči držiteľovi povolenia vykonáva kontrolná činnosť alebo vedie konanie o uložení pokuty podľa zákona o omamných látkach.

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky v konaní o zrušení povolenia pokračuje až po skončení výkonu kontrolnej činnosti alebo po právoplatnom skončení konania o uložení pokuty podľa zákona o omamných látkach (ustanovenie § 13 ods. 5 zákona o omamných látkach). „Na účely ustanovenia § 13 ods. 5 zákona o omamných látkach je Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky oprávnené overiť u príslušného orgánu štátnej správy, či u držiteľa povolenia neprebíha kontrolná činnosť alebo či nie je vedené konanie o uložení pokuty podľa zákona o omamných látkach“ (ustanovenie § 13 ods. 6 zákona o omamných látkach).

(5) Zakotvenie prechodného ustanovenia k zmenám účinným od 01. mája 2021.

„Na osvedčenia vydané do **30. apríla 2021** podľa ustanovenia § 6 ods. 4 zákona o omamných látkach sa vzťahujú ustanovenia zákona o omamných látkach v znení účinnom do **30. apríla 2021**“ (ustanovenie § 42bb ods. 1 zákona o omamných látkach). „Konanie, ktoré sa začalo a právoplatne neskočilo do **30. apríla 2021**, sa dokončí podľa zákona o omamných látkach v znení účinnom do **30. apríla 2021**“ (ustanovenie § 42bb ods. 2 zákona o omamných látkach). „Držiteľ povolenia na pestovanie maku siateho, ktorému bolo vydané povolenie do **30. apríla 2021**, vo vyhlásení o plánovanej výmere ovejnej plochy maku siateho v pestovateľskej sezóne podľa ustanovenia § 16 ods. 7 písm. b) zákona o omamných látkach v znení účinnom od **1. mája 2021** môže uviesť plánovanú výmeru ovejnej plochy maximálne vo výmere pozemkov, na ktorých sa má pestovanie vykonávať podľa jeho žiadosti o vydanie povolenia“ (ustanovenie § 42bb ods. 3 zákona o omamných látkach).

Novela okrem vyššie uvedeného výberu zmien prináša aj ďalšie obsahové a legislatívne modifikácie zákona o omamných látkach. Najdôležitejšími zmenami, ktorými sa novela prejavila, sú však doplnenia prílohy č. 1 k zákonu o omamných látkach.

→ Zmeny v zozname omamných látok a psychotropných látok

Do prílohy č. 1 zákona o omamných látkach („Zoznam omamných látok a psychotropných látok zaradených do I., II. a III. skupiny“) sa dopĺňajú:

(A) Crotonylfentanyl - omamné látky I. skupiny.

Syntetický opioid crotonylfentanyl je považovaný z medicínskeho hľadiska za jeden z najnebezpečnejších syntetických opioidov novej generácie. Látka vykazuje podobnú účinnosť ako morfín. Účinky crotonylfentanylu sú podľa kritického hodnotenia WHO z 21.-25. októbra 2019 podobné ako u fentanylu. V prípade predávkovania môže vyvolať respiračnú depresiu vedúcu k vážnemu poškodeniu zdravia alebo úmrtiu. Užíva sa obdobne ako heroín, respektíve spolu s heroínom. Jeho nezákonná výroba je jednoduchá. Nemá žiadne priemyselné alebo medicínske využitie.

(B) Valeryl fentanyl - omamné látky I. skupiny.

Syntetický opioid valeryl fentanyl je rovnako ako crotonylfentanyl považovaný z medicínskeho hľadiska za jeden zo syntetických opioidov novej generácie. Látka vykazuje podobnú účinnosť ako morfín. Účinky valeryl fentanylu sú podľa kritického hodnotenia WHO z 21.-25. októbra 2019 podobné ako u fentanylu. V prípade predávkovania vyvolávajú respiračnú depresiu, ktorá môže viesť k vážnemu poškodeniu zdravia alebo úmrtiu. Užíva sa obdobne ako heroín, respektíve spolu s heroínom, najčastejšie vo forme tabliet. Nemá žiadne priemyselné alebo medicínske využitie.

(C) AB-FUBINACA - psychotropné látky I. skupiny.

Syntetický kanabinoid AB-FUBINACA má účinky na ľudský organizmus podobné ako Δ^9 - tetrahydrokanabinol (THC). Najčastejšie je AB-FUBINACA dostupný v práškovej forme alebo vo forme práškovej sušiny. Užíva sa predovšetkým fajčením. Uvedená látka nemá žiadne medicínske ani priemyselné využitie.

(D) Alfa- pyrolidínhexanón (alfa-PHP) - psychotropné látky I. skupiny.

Syntetický katinón alfa- pyrolidínhexanón, α -PHP má na ľudský organizmus stimulačné účinky podobné ako kokaín, teda spôsobuje zvýšenie krvného tlaku a srdcovej frekvencie. Dostupný je vo forme bielych alebo žltých kryštálov. Užíva sa orálne, rektálne, inhalovaním alebo pričuchnutím - šňupaním (sniffing). Uvedená látka nemá v súčasnosti žiadne medicínske ani priemyselné využitie.

(E) DOC (2,5-dimetoxy-4-chlóramfetamín) - psychotropné látky I. skupiny.

Halucinogénna látka DOC (2,5-dimetoxy-4-chlóramfetamín) patrí do skupiny amfetamínov. V rokoch 2013 a 2014 boli zistené úmrtia v dôsledku predávkovania. DOC spôsobuje po užití prudké zvýšenie krvného tlaku a v prípade predávkovania

plúcny edém a krvácanie. Najčastejšie je dostupný vo forme tabliet alebo tripov podobných tripom LSD. Nemá žiadne priemyselné alebo medicínske využitie.

(F) 4F-MDMB-BINACA - psychotropné látky I. skupiny.

Syntetický kanabinoid 4F-MDMB-BINACA má na ľudský organizmus účinky podobné ako Δ^9 - tetrahydrokanabinol (THC). Dostupný je vo forme prášku alebo rastlinnej sušiny. Užíva sa predovšetkým fajčením alebo inhalovaním cez vodnú fajku. Medzi konzumentmi je látka známa ako Black Mamba. Látka 4F-MDMB-BINACA je obľúbená medzi nezamestnanými osobami a osobami zo sociálne znevýhodnených skupín. Uvedená látka nemá v súčasnosti žiadne medicínske ani priemyselné využitie

(G) 5F-AMB-PINACA - psychotropné látky I. skupiny.

Syntetický kanabinoid 5F-AMB-PINACA má účinky na ľudský organizmus podobné ako Δ^9 - tetrahydrokanabinol (THC). Najčastejšie je látka 5F-AMB-PINACA dostupná v práškovej forme alebo vo forme práškovej sušiny. Užíva sa predovšetkým fajčením. V súvislosti s užívaním boli zaznamenané viaceré dopravné nehody, v rámci ktorých boli tri smrteľné, vodiči boli pod vplyvom 5F-AMB.

(H) MDPHP - psychotropné látky I. skupiny.

MDPHP má na ľudský organizmus stimulačné účinky podobné ako kokaín, spôsobuje zvýšenie tlaku, srdcovej frekvencie. Pri užívaní počas tehotenstva môže spôsobiť potrat. Dostupný je vo forme bielych alebo žltých kryštálov. Užíva sa orálne, rektálne, inhalovaním alebo pričuchnutím - šňupaním (sniffing). Medzi užívateľmi je MDPHP známy aj ako opičia hmla alebo firewall. Uvedená látka nemá v súčasnosti žiadne medicínske ani priemyselné využitie.

(I) N-etylhexedron - psychotropné látky I. skupiny.

Syntetický katinón N-etylhexedron, ktorý má na ľudský organizmus stimulačné účinky podobné ako kokaín, spôsobuje zvýšenie krvného tlaku a srdcovej frekvencie. Užíva sa orálne vo forme tabliet. Medzi užívateľmi je látka známa ako Henrik, Hexen, HEX a podobne. Uvedená látka nemá v súčasnosti žiadne medicínske ani priemyselné využitie.

(J) Izotonizén - omamné látky II. skupiny.

(K) Etizolam - psychotropné látky III. skupiny.

Ide o látku zo skupiny benzodiazepínov. Na ľudský organizmus má účinky podobné ako lieky Xanax, Klopín a podobne. V kombinácii s alkoholom alebo s inými omamnými látkami alebo psychotropnými látkami môže spôsobiť vážne poškodenie zdravia alebo smrť.

(L) Flualprazolam - psychotropné látky III. skupiny.

Ide o látku zo skupiny benzodiazepínov. Na ľudský organizmus má sedatívne a anestetické účinky. Dostupný je vo forme bieleho prášku. Flualprazolam sa užíva s inými látkami, najmä syntetickými opioidmi. Vo svete boli zaznamenané dopravné nehody spôsobené vodičmi pod vplyvom flualprazolamu. Uvedená látka nemá v súčasnosti žiadne medicínske ani priemyselné využitie.

→ Vyradenie CBD zo zoznamu psychotropných látok

Asi najväčšiu pozornosť si však novela vyslúžila vďaka vyradeniu Cannabidiolu, CBD zo skupiny psychotropných látok II. skupiny. K uvedenému vypusteniu CBD zo zoznamu psychotropných látok došlo z dôvodu, že táto látka nie je v zozname psychotropných látok podľa Dohovoru OSN o psychotropných látkach z roku 1971 ani v zozname

omamných látok podľa Jednotného dohovoru OSN o omamných látkach z roku 1961. Z členských štátov Európskej únie, bola na zozname psychotropných látok iba v Slovenskej republike, a to od 1. decembra 2011, čo spôsobovalo aplikačné problémy. Expertný výbor Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) pre drogové závislosti (ECDD) odporučil dňa 29. augusta 2018 Komisii OSN pre omamné látky (CND), aby zaradila cannabidiol do zoznamu omamných látok. Dňa 24. januára 2019 Expertný výbor Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) pre drogové závislosti (ECDD) zaslal Sekretariátu Komisie OSN pre omamné látky (CND) odporúčanie týkajúce sa nových psychoaktívnych látok ako aj odporúčanie týkajúce sa aj cannabidiolu. ECDD na svojom 40. zasadnutí odporučilo, aby prípravky obsahujúce cannabidiol neboli zaradené do zoznamu kontrolovaných látok podľa Jednotného dohovoru o omamných látkach z roku 1961 a neboli pod medzinárodnou kontrolou. Cannabidiol sa podľa dôvodovej správy k novele síce nachádza v konope a konopnej živici, avšak nemá psychoaktívne vlastnosti, nemá potenciál na zneužitie a nemá potenciál produkovať závislosť.

Novela nadobudne účinnosť dňa **01. mája 2021**.

NOVINKY V OBLASTI KONCESIONÁRSKÝCH POPLATKOV

Aktuálna legislatíva prináša zmeny aj v oblasti koncesionárskych poplatkov. Doterajšia právna úprava koncesionárskych poplatkov predstavovala značnú administratívnu záťaž pre podnikateľské subjekty. Tie sú totiž oslobodené od platenia koncesionárskych poplatkov v prípade, že počet ich zamestnancov je menší ako traja. Preukazovanie počtu zamestnancov bolo však až doteraz práve na pleciach podnikateľských subjektov. Uvedená povinnosť by mala po novom prejsť na Sociálnu poisťovňu.

Národná rada Slovenskej republiky prijala dňa **18. marca 2021** zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. **340/2012** Z. z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o úhrade služieb RTVS“) a ktorým sa dopĺňa zákona č. **461/2003** Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) (ďalej spolu len „novela“).

→ Dôvody prijatia novely

Cieľom novely je zavedenie automatického pravidelného mesačného zasielania údajov potrebných na vznik a trvanie povinnosti platiť úhrady za služby verejnosti (tzv. koncesionárske poplatky) Sociálnou poisťovňou priamo vyberateľovi koncesionárskych poplatkov, ktorým je Rozhlas a televízia Slovenska (ďalej len RTVS“) a s tým spojené zrušenie povinnosti pre podnikateľské subjekty preukazovať vyberateľovi koncesionárskych poplatkov počet zamestnancov.

→ Evidencia platiteľov

Kľúčovou zmenou, ktorú novela prináša, a na ktorú nadväzujú takmer všetky ďalšie zmeny a doplnenia, je prepracovanie ustanovenia **§ 9** zákona o úhrade služieb RTVS („**Evidencia platiteľov**“). Po novom tak v oblasti platenia koncesionárskych poplatkov platí nasledovné.

„Vyberateľ úhrady na účely výberu úhrady, kontroly platenia úhrady a na účely vymáhania úhrady vedie evidenciu platiteľov. Evidencia

platiteľov obsahuje dátum vzniku, zmeny a zániku povinnosti platiť úhradu, a ak ide o platiteľa podľa **(A) ustanovenia § 3 písm. a) zákona o úhrade služieb RTVS**, meno, priezvisko, rodné číslo, trvalý pobyt, adresu odberného miesta, číslo sústredeného inkasa platieb obyvateľstva, ak platí úhradu prostredníctvom poštového podniku, číslo odberného miesta, energetický identifikačný kód (EIC) odberného miesta, adresu na doručovanie písomností a adresu elektronickej pošty, **(B) ustanovenia § 3 písm. b) zákona o úhrade služieb RTVS**, ktorý je **(1) právnickou osobou**, názov alebo obchodné meno, sídlo, identifikačné číslo organizácie, adresu na doručovanie písomností, adresu elektronickej pošty a počet zamestnancov rozhodujúci na určenie sadzby úhrady, **(2) fyzickou osobou**, obchodné meno, miesto podnikania, identifikačné číslo organizácie alebo meno, priezvisko, trvalý pobyt, dátum narodenia, adresu na doručovanie písomností, adresu elektronickej pošty a počet zamestnancov rozhodujúci na určenie sadzby úhrady“ (ustanovenie **§ 9 ods. 1** zákona o úhrade služieb RTVS). Pripomíname, že vyberateľom úhrady je RTVS, a to v zmysle ustanovenia **§ 4 ods. 1** zákona o úhrade služieb RTVS.

„Evidencia platiteľov obsahuje okrem údajov podľa ustanovenia **§ 9 ods. 1** zákona o úhrade služieb RTVS aj **(A)** údaje o fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá má trvalý pobyt na adrese odberného miesta platiteľa, ktorý je na základe tejto skutočnosti oslobodený od povinnosti platiť úhradu podľa ustanovenia **§ 5 ods. 1 písm. a)** zákona o úhrade služieb RTVS v rozsahu meno, priezvisko a rodné číslo, **(B)** údaje o fyzickej osobe, ktorá je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi a s ktorou je platiteľ spoločne posudzovaná osobou v rozsahu meno, priezvisko a rodné číslo, ak je platiteľ na základe tejto skutočnosti oslobodený od povinnosti platiť úhradu podľa ustanovenia **§ 5 ods. 1 písm. c)** zákona o úhrade služieb RTVS, **(C)** skutočnosť, že platiteľ je oslobodený od platenia úhrady a dôvod pre ktorý je platiteľ oslobodený od platenia úhrady, ak ide o platiteľa úhrady oslobodeného od platenia úhrady podľa ustanovenia **§ 5 ods. 1** zákona o úhrade služieb

RTVS“ (ustanovenie § 9 ods. 2 zákona o úhrade služieb RTVS).

„Do **30 dní** od doručenia písomnej žiadosti vyberateľa úhrady a za úhradu nevyhnutných nákladov je na účely vedenia a kontroly evidencie platiteľov podľa ustanovenia § 9 ods. 1 zákona o úhrade služieb RTVS **(A)** dodávateľ elektriny povinný elektronicky poskytnúť vyberateľovi úhrady údaje v rozsahu evidencie, ktorú vedie dodávateľ elektriny podľa osobitného predpisu a energetický identifikačný kód (EIC) odberného miesta, ak ním disponuje, **(B)** prevádzkovateľ distribučnej sústavy povinný elektronicky poskytnúť vyberateľovi úhrady údaje o ním registrovaných odberných miestach odberateľov elektriny v domácnosti v rozsahu meno, priezvisko a dátum narodenia odberateľa elektriny v domácnosti, adresa odberného miesta, číslo odberného miesta, energetický identifikačný kód (EIC) odberného miesta, katastrálne územie, v ktorom sa odberné miesto nachádza, súpisné číslo stavby, v ktorej sa odberné miesto nachádza, dátum, od ktorého je odberateľ elektriny v domácnosti evidovaný v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti a názov dodávateľa elektriny, ak uvedenými údajmi disponuje“ (ustanovenie § 9 ods. 3 zákona o úhrade služieb RTVS).

→ Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Novelou dochádza k modifikácii povinnosti Ústredia práce sociálnych vecí a rodiny. „Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny poskytuje vyberateľovi úhrady na základe uzavretej dohody elektronicky údaje zo svojho informačného systému na účely kontroly oslobodenia platiteľa od povinnosti platiť úhradu podľa ustanovenia § 5 ods. 1 písm. a) a c) zákona o úhrade služieb RTVS. Na účely kontroly poskytuje vyberateľovi úhrady osobné údaje platiteľa v rozsahu meno, priezvisko, rodné číslo a údaj o tom, či platiteľ je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, alebo údaj o tom, či osoba, ktorá má trvalý pobyt na adrese odberného miesta platiteľa je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, ak si platiteľ úhrady podľa ustanovenia § 3 písm. a) zákona o úhrade služieb RTVS uplatňuje nárok na oslobodenie od povinnosti platiť úhradu podľa ustanovenia § 5 ods. 1 písm. a) zákona o úhrade služieb RTVS, alebo údaj o tom či platiteľ je členom

domácnosti, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi“ (ustanovenie § 9 ods. 4 zákona o úhrade služieb RTVS). Najvýraznejšou zmenou, ktorú novelizované ustanovenie § 9 ods. 4 zákona o úhrade služieb RTVS prináša je, že naproti pôvodnej formulácii („Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny **je povinné poskytnúť na základe písomnej žiadosti vyberateľa úhrady do 30 dní od doručenia žiadosti potrebnú súčinnosť...**“) po novom platí, že „Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny **poskytuje vyberateľovi úhrady údaje zo svojho informačného systému automaticky na základe uzavretej dohody.**

→ Sociálna poisťovňa

Podľa novej právnej úpravy sa menia tiež povinnosti Sociálnej poisťovne na úseku spolupráce s vyberateľom úhrady. „Sociálna poisťovňa poskytuje vyberateľovi úhrady na základe uzavretej dohody elektronicky údaje zo svojho informačného systému na účely kontroly počtu zamestnancov platiteľa podľa ustanovenia § 3 písm. b) zákona o úhrade služieb RTVS a na účely kontroly oslobodenia platiteľa od povinnosti platiť úhradu podľa ustanovenia § 5 ods. 1 písm. b) zákona o úhrade služieb RTVS. Sociálna poisťovňa poskytuje vyberateľovi úhrady na účely kontroly **(A)** počtu zamestnancov platiteľa podľa ustanovenia § 3 písm. b) zákona o úhrade služieb RTVS, ktorý je **(1) právnickou osobou**, údaj o názve alebo o obchodnom mene, sídle, identifikačnom čísle organizácie a o počte zamestnancov platiteľa, **(2) fyzickou osobou**, údaj o obchodnom mene, mieste podnikania, identifikačnom čísle organizácie alebo dátume narodenia, ak identifikačné číslo organizácie nemá pridelené, mene, priezvisku a o počte zamestnancov platiteľa, **(B)** oslobodenia platiteľa od povinnosti platiť úhradu podľa ustanovenia § 5 ods. 1 písm. b) zákona o úhrade služieb RTVS údaj o mene, priezvisku, rodnom čísle platiteľa a údaje o tom, či platiteľ je poberateľom dôchodkových dávok podľa osobitného predpisu, poberateľom dôchodkov starobného dôchodkového sporenia podľa osobitného predpisu, či má platiteľ právo na pravidelný mesačný príjem zo zárobkovej činnosti a či je platiteľ povinne poistenou samostatne zárobkovo činnou osobou“ (ustanovenie § 9 ods. 5 zákona o úhrade služieb RTVS). Obdobne ako tomu bolo v prípade ustanovenia § 9 ods. 4 zákona

o úhrade služieb RTVS aj v prípade ustanovenia **§ 9 ods. 5** zákona o úhrade služieb RTVS po novom Sociálna poisťovňa poskytuje vyberateľovi úhrady **automaticky na základe uzavretej dohody priamo potrebné údaje zo svojho informačného systému.**

„Miestny orgán štátnej správy na úseku katastra je povinný poskytnúť na základe písomnej žiadosti vyberateľa úhrady súčinnosť na účely kontroly evidencie platiteľov podľa ustanovenia **§ 3 písm. a)** zákona o úhrade služieb RTVS do **30 dní** od doručenia žiadosti. Miestny orgán štátnej správy na úseku katastra poskytuje vyberateľovi úhrady údaje o ním evidovanom katastrálnom území, v ktorom sa odberné miesto nachádza, súpisné číslo stavby, v ktorej sa odberné miesto nachádza a údaj o tom, či stavba, v ktorej sa odberné miesto nachádza, je rodinným domom alebo bytom“ (ustanovenie **§ 9 ods. 6** zákona o úhrade služieb RTVS).

„Platiteľ je povinný písomne oznámiť vyberateľovi úhrady do **30 dní (A)** vznik, zmenu alebo zánik povinnosti platiť úhradu, **(B)** vznik alebo zánik oslobodenia od povinnosti platiť úhradu podľa ustanovenia **§ 5 ods. 1** zákona o úhrade služieb RTVS, **(C)** začatie a ukončenie odberu elektriny v každom jeho odbernom mieste, ak ide o platiteľa podľa ustanovenia **§ 3 písm. a)** zákona o úhrade služieb RTVS, ktorý je evidovaný dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti vo viacerých odberných miestach“ (ustanovenie **§ 9 ods. 7** zákona o úhrade služieb RTVS).

→ **Náležitosti a prílohy písomného oznámenia**

Novela sa ďalej zaoberá aj **náležitosťami a prílohami** predmetného písomného oznámenia. „V písomnom oznámení podľa ustanovenia **§ 9 ods. 7** zákona o úhrade služieb RTVS uvedie platiteľ podľa ustanovenia **§ 3 písm. a)** zákona o úhrade služieb RTVS meno, priezvisko, rodné číslo, trvalý pobyt, adresu odberného miesta, energetický identifikačný kód (EIC) odberného miesta, adresu na doručovanie písomností a adresu elektronickej pošty. Platiteľ podľa ustanovenia **§ 3 písm. a)** zákona o úhrade služieb RTVS uvedie okrem údajov podľa predchádzajúcej vety aj **(A)** údaje o fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá má trvalý pobyt na adrese odberného miesta platiteľa,

ktorý je na základe tejto skutočnosti oslobodený od povinnosti platiť úhradu podľa ustanovenia **§ 5 ods. 1 písm. a)** zákona o úhrade služieb RTVS v rozsahu meno, priezvisko a rodné číslo, **(B)** údaje o fyzickej osobe, ktorá je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi a s ktorou je platiteľ spoločne posudzovanou osobou v rozsahu meno, priezvisko a rodné číslo, ak má platiteľ na základe tejto skutočnosti nárok na oslobodenie od povinnosti platiť úhradu podľa ustanovenia **§ 5 ods. 1 písm. c)** zákona o úhrade služieb RTVS“ (ustanovenie **§ 9 ods. 8** zákona o úhrade služieb RTVS). „Prílohou písomného oznámenia o zániku povinnosti platiť úhradu je aj **(A)** doklad o ukončení odberu elektriny v odbernom mieste, pre ktoré bol platiteľ evidovaný dodávateľom elektriny ako odberateľ elektriny v domácnosti, alebo **(B)** doklad o zmene odberateľa elektriny v domácnosti v odbernom mieste, pre ktoré bol platiteľ evidovaný dodávateľom elektriny ako odberateľ elektriny v domácnosti“ (ustanovenie **§ 9 ods. 9** zákona o úhrade služieb RTVS). „V písomnom oznámení podľa ustanovenia **§ 9 ods. 7** zákona o úhrade služieb RTVS uvedie platiteľ podľa ustanovenia **§ 3 písm. b)** zákona o úhrade služieb RTVS, ktorý je **(A) právnickou osobou**, názov alebo obchodné meno, sídlo, identifikačné číslo organizácie, adresu na doručovanie písomností, adresu elektronickej pošty a počet zamestnancov rozhodujúci na určenie sadzby úhrady, **(B) fyzickou osobou**, obchodné meno, miesto podnikania, identifikačné číslo organizácie alebo meno, priezvisko, trvalý pobyt, adresu na doručovanie písomností, adresu elektronickej pošty a počet zamestnancov rozhodujúci na určenie sadzby úhrady“ (ustanovenie **§ 9 ods. 10** zákona o úhrade služieb RTVS).

„Platiteľ podľa ustanovenia **§ 3 písm. b)** zákona o úhrade služieb RTVS je na účely kontroly počtu zamestnancov evidovaných v evidencii platiteľov povinný na požiadanie vyberateľa úhrady preukázať počet zamestnancov rozhodujúci na určenie sadzby úhrady podľa ustanovenia **§ 6 ods. 3** zákona o úhrade služieb RTVS“ (ustanovenie **§ 9 ods. 11** zákona o úhrade služieb RTVS). „Na účel kontroly plnenia povinností podľa ustanovenia **§ 9 ods. 7** zákona o úhrade služieb RTVS a na účel vymáhania úhrady má vyberateľ úhrady bezplatný prístup k údajom z registra obyvateľov Slovenskej republiky a k údajom z registra fyzických osôb a je oprávnený aj bez súhlasu dotknutej osoby získavať

a spracúvať jej osobné údaje z uvedených registrov, v rozsahu nevyhnutnom na dosiahnutie účelu spracovania“ (ustanovenie § 9 ods. 12 zákona o úhrade služieb RTVS).

„Osobné údaje, ktoré vyberateľ úhrady získa podľa zákona o úhrade služieb RTVS, podliehajú ochrane podľa osobitného predpisu; vyberateľ úhrady ich môže využívať len na účely podľa zákona o úhrade služieb RTVS“ (ustanovenie § 9 ods. 13 zákona o úhrade služieb RTVS). „Na účely overenia nároku podľa ustanovenia § 5 ods. 1 zákona o úhrade služieb RTVS, vyberania úhrady, kontroly platenia úhrady a na účely vymáhania úhrady, je vyberateľ úhrady oprávnený aj bez súhlasu dotknutej osoby získavať a spracúvať jej osobné údaje kopírovaním, skenovaním alebo iným zaznamenávaním úradných dokladov v rozsahu nevyhnutnom na dosiahnutie účelu spracovania“ (ustanovenie § 9 ods. 14 zákona o úhrade služieb RTVS).

Zo zmenami, ktoré novela priniesla do ustanovenia § 9 zákona o úhrade služieb RTVS, súvisí aj množstvo ďalších predovšetkým legislatívno-technických, ale aj obsahových úprav, nadväzujúcich práve na odbremenenie podnikateľských subjektov preukazovať RTVS potrebné údaje a presunutie tejto povinnosti na Sociálnu poisťovňu. Jedná sa najmä o zmeny a doplnenia ustanovení § 5, § 6, § 7 či § 11 zákona o úhrade služieb RTVS.

Súčasťou novelizovaného znenia zákona o úhrade služieb RTVS je aj nové prechodné ustanovenie § 13b zákona o úhrade služieb RTVS (Platiteľ, ktorý platil úhradu jednorazovo za štvrtrok, polrok alebo rok podľa ustanovenia § 7 ods. 3 zákona o úhrade

služieb RTVS v znení účinnom do 30. júna 2021, ktorý sa nezhoduje s trvaním kalendárneho štvrtroka, kalendárneho polroka alebo kalendárneho roka, sa od 1. júla 2021 považuje za platiteľa, ktorý platí úhradu mesačne. Na povinnosť platiteľa podľa ustanovenia § 3 písm. b) zákona o úhrade služieb RTVS preukazovať počet zamestnancov vo vzťahu k obdobiu pred 1. júlom 2021 sa vzťahuje právna úprava účinná do 30. júna 2021. Na vznik nároku na platenie úhrady len za jedno odberné miesto u platiteľa podľa ustanovenia § 3 písm. a) zákona o úhrade služieb RTVS, ktorý je evidovaný dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti vo viacerých odberných miestach v období pred 1. júlom 2021 sa vzťahuje právna úprava účinná do 30. júna 2021“ (ustanovenie § 13b zákona o úhrade služieb RTVS)).

→ Zákon o sociálnom poistení

Novela priniesla aj zmenu zákona o sociálnom poistení, ktorého ustanovenie § 170 sa po dopĺňa novým odsekom 23 („Sociálna poisťovňa poskytuje vyberateľovi úhrady za služby verejnosti poskytované RTVS v oblasti rozhlasového vysielať a televízneho vysielať zo svojho informačného systému údaje vrátane osobných údajov bez súhlasu dotknutých osôb v rozsahu nevyhnutnom na účel podľa osobitného predpisu“ (ustanovenie § 170 ods. 23 zákona o sociálnom poistení)). Predmetná zmena reaguje na novú povinnosť Sociálnej poisťovne a odkazuje pri tom na novelizované znenie zákona o úhrade služieb RTVS.

Novela nadobudne účinnosť dňa 01. júla 2021.

ZMENY V OBLASTI OZNAČENÍ PÔVODU VÝROBKOV A ZEMEPISNÝCH OZNAČENÍ VÝROBKOV

Právna úprava v oblasti ochrany označení pôvodu výrobkov a zemepisných označení výrobkov sa na Slovensku vyznačuje predovšetkým existenciou rôznych a rozdielnych úrovní právnej ochrany. Na jednej strane stoja výrobky (napr. poľnohospodárske výrobky a potraviny, víno liehoviny...), ktorých ochranu zabezpečujú na úrovni Európskej únie nariadenia, na strane druhej sú zas výrobky, súhrnne označované ako tzv. nepoľnohospodárske výrobky, ktorých ochrana označení pôvodu a zemepisných označení na úrovni Európskej únie absentuje.

Dňa **03. februára 2021** Národná rada Slovenskej republiky prijala zákon č. **83/2021** Z. z. (ďalej len „novela“), ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. **469/2003** Z. z. o označení pôvodu výrobkov a zemepisných označení výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o označení pôvodu výrobkov“) a ktorým sa mení zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. **152/1995** Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o potravinách“).

→ Ciele novely

Novela si stanovuje niekoľko čiastkových cieľov, ktoré by mali byť jej uplatňovaním naplnené: **(A)** jednoznačné vymedzenie pôsobnosti právnej úpravy označení pôvodu výrobkov a zemepisných označení výrobkov v právnom poriadku Slovenskej republiky, konkrétne poskytnutie ochrany na vnútroštátnej úrovni kategórii výrobkov, pri ktorej právo Európskej únie (ďalej len „EÚ“) existenciu ochrany na vnútroštátnej úrovni členských štátov pripúšťa, tzn. kategórii tzv. nepoľnohospodárskych výrobkov; **(B)** reflektovanie zmien vyplývajúcich z pristúpenia EÚ k Ženevskému aktu Lisabonskej dohody o označení pôvodu a zemepisných označení pri rešpektovaní kompetencií Komisie ustanovených nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) **2019/1753 z 23. októbra 2019** o činnosti Únie po jej pristúpení k Ženevskému aktu Lisabonskej dohody o označení pôvodu a

zemepisných označení (ďalej len „nariadenie 2019/1753“); **(C)** potreba úpravy tzv. „národných“ fáz postupov, ktorých vykonávanie je v systéme ochrany označení výrobkov a zemepisných označení výrobkov ponechané nariadeniami EÚ na členské štáty, a to predovšetkým v súvislosti s novým nariadením o liehovinách.

V nasledujúcom texte prinášame výber tých najdôležitejších zmien, ktoré novela do zákona o označení pôvodu výrobkov a zákona o potravinách prináša.

(1) Podrobnejšie špecifikovanie predmetu úpravy zákona o označení pôvodu výrobkov (ustanovenie § 1 zákona o označení pôvodu výrobkov).

(A) Nová právna úprava zakotvuje ochranu označení pôvodu výrobkov a zemepisných označení výrobkov, ktorú je možné poskytnúť na vnútroštátnej úrovni Slovenskej republiky a ktorá vzniká zápisom označenia pôvodu výrobku a zemepisného označenia výrobku do registra vedeného Úradom priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky (ďalej len „ÚPV SR“). Ide pritom o ochranu označení pôvodu výrobkov a zemepisných označení výrobkov pre kategóriu tzv. nepoľnohospodárskych výrobkov (ustanovenie **§ 1 ods. 1** zákona o označení pôvodu výrobkov).

(B) Novelou tiež dochádza k vymedzeniu oblastí právnej úpravy nariadení EÚ, ktoré si vyžadujú implementáciu na vnútroštátnej úrovni. Uvedené reflektuje skutočnosť, že pre efektívne konanie o zápise označenia pôvodu výrobkov a zemepisného označenia výrobkov, prípadných zmenách určitých prvkov týchto zápisov alebo pre konanie o zrušení zápisu označenia pôvodu výrobku alebo zemepisného označenia výrobku je nevyhnutné aj zapojenie členských štátov, resp. niektoré časti konaní sa odohrávajú pred vnútroštátnymi orgánmi členských štátov. (ustanovenie **§ 1 ods. 2** zákona o označení pôvodu výrobkov).

(C) Novela ďalej prináša aj vymedzenie druhov výrobkov, pri ktorých je možné získať hmotnoprávnu ochranu výlučne na úrovni EÚ, a to podľa nariadení EÚ taxatívne vymenovaných v príslušnej poznámke pod čiarou. Jedná sa

o poľnohospodárske výrobky, potraviny, víno, aromatizované vínne výrobky a liehoviny (ustanovenie § 1 ods. 3 zákona o označeniach pôvodu výrobkov).

(2) Úprava vymedzenia základných pojmov zákona o označeniach pôvodu výrobkov (ustanovenie § 2 zákona o označeniach pôvodu výrobkov).

Novelou dochádza k vypusteniu pôvodných ustanovení § 2 písm. c) a d) zákona o označeniach pôvodu výrobkov, ktoré upravovali pojmy „označenie pôvodu vína“ a „zemepisné označenie vína“. Vypustenie uvedených pojmov je v priamej súvislosti s faktom, že ochranu označení pôvodu výrobkov a zemepisných označení výrobkov pre vína nie je možné poskytnúť na vnútroštátnej úrovni (poskytuje sa na úrovni nariadenia EÚ (ustanovenie § 2 zákona o označeniach pôvodu výrobkov).

(3) Precizovanie okruhu osôb, oprávnených používať označenie pôvodu výrobku alebo zemepisné označenie výrobku (ustanovenie § 6 zákona o označeniach pôvodu výrobkov).

Termín „používanie“ zahŕňa nielen priame použitie zapísaného označenia pôvodu výrobku na výrobku alebo jeho obale, ide aj o používanie v reklamných a propagačných materiáloch, v obchodných dokumentoch a pod. V zásade toto právo patrí každej osobe, ktorá uvádza na trh výrobky zodpovedajúce špecifikácii konkrétneho výrobku (bez ohľadu na to, či je aj zhotoviteľom týchto výrobkov). Špecifikácia výrobku je základnou náležitosťou žiadosti o zápis označenia pôvodu výrobku alebo zemepisného označenia výrobku. V skratke je možné povedať, že vymedzuje relevantné zemepisné územie, opisuje vlastnosti alebo kvalitatívne znaky výrobku, ktoré sú dané práve týmto zemepisným prostredím a taktiež opisuje spôsob získania výrobku, prípadne originálne a nemenné miestne spôsoby získania výrobku (ustanovenie § 6 ods. 1 zákona o označeniach pôvodu výrobkov).

(4) Vypustenie ustanovení § 15a a § 15b zákona o označeniach pôvodu výrobkov, upravujúcich obsahové náležitosti špecifikácie liehoviny (pôvodné ustanovenie § 15a zákona o označeniach pôvodu výrobkov) a obsahové náležitosti špecifikácie vína (pôvodné

ustanovenie § 15b zákona o označeniach pôvodu výrobkov).

Vypustenie ustanovení § 15a a § 15b zákona o označeniach pôvodu výrobkov je v priamej súvislosti s faktom, že ochranu označení pôvodu výrobkov a zemepisných označení výrobkov pre vína, resp. liehoviny nie je možné poskytnúť na vnútroštátnej úrovni (poskytuje sa na úrovni EÚ na základe ustanovenia čl. 94 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17 decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 v platnom znení resp. ustanovenia čl. 22 nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/787 zo 17. apríla 2019 o definovaní, popise, prezentácii a označovaní liehovín, používaní názvov liehovín pri prezentácii a označovaní iných potravín, ochrane zemepisných označení liehovín, používaní etylalkoholu a destilátov poľnohospodárskeho pôvodu v alkoholických nápojoch a o zrušení nariadenia (ES) č. 110/2008 (ďalej len „nariadenie 2019/787“) a jej ponechanie vo vnútroštátnom právnom predpise je nedôvodné.

(5) Precizovanie ustanovenia § 18 zákona o označeniach pôvodu výrobkov za účelom jednoznačného deklarovania listinnej podoby pri vydávaní osvedčenia o zápise do registra označení pôvodu zemepisných označení (ďalej len „register“).

Uvedený postup sa rozhodli predkladatelia novely zvolit' nielen z dôvodu spoločenskej objednávky, ale aj s ohľadom na konštrukciu a zámer zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o e-Governmente“), podľa ktorého je orgán verejnej moci povinný uplatňovať výkon verejnej moci elektronicke, pričom túto povinnosť nemá, ak ide o úkony v konaní o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach osôb, o ktorých osobitný predpis výslovne ustanovuje, že ich orgán verejnej moci vykonáva výlučne v listinnej podobe (ustanovenie § 17 ods. 1 písm. a) zákona o e-Governmente). Je evidentné, že ÚPV SR bude predmetné ochranné dokumenty nielen vydávať, ale aj doručovať výlučne v listinnej

podobe (ustanovenie § 18 zákona o označeniach pôvodu výrobkov).

(6) Reflektovanie zmien vyplývajúcich z prístúpenia EÚ k Ženevskému aktu Lisabonskej dohody o označeniach pôvodu a zemepisných označeniach (ustanovenie § 30 zákona o označeniach pôvodu výrobkov).

(A) V zmysle ustanovenia článku 2 ods. 1 nariadenia 2019/1753 je po prístúpení EÚ k Ženevskému aktu príslušným orgánom na podávanie žiadostí o medzinárodný zápis označení pôvodu výrobkov alebo zemepisných označení výrobkov chránených a zapísaných podľa práva EÚ a vzťahujúcich sa na výrobky s pôvodom v EÚ Európska komisia. Uvedené znamená, že prostredníctvom ÚPV SR už nemožno po **26. februári 2020** požiadať o medzinárodný zápis pre poľnohospodárske výrobky a potraviny, vína, aromatizované vínne výrobky a liehoviny. Prostredníctvom ÚPV SR teda možno požiadať o medzinárodný zápis podľa Lisabonskej dohody len pre tie výrobky, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti nariadení EÚ. Ide o výrobky, ktoré sú vo všeobecnosti nazývané ako tzv. nepoľnohospodárske výrobky. Avšak aj v prípade nepoľnohospodárskych výrobkov podaniu žiadosti o medzinárodný zápis podľa Lisabonskej dohody do Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO) prostredníctvom ÚPV SR predchádza v zmysle ustanovenia **čl. 11 odsek 3** nariadenia 2019/1753 posúdenie, resp. ingerencia Európskej komisie, ktorá môže vydať záporné stanovisko, ak nie je dostatočne preukázané, že sú splnené požiadavky na zápis podľa Lisabonskej dohody alebo ak by mal zápis nepriaznivý vplyv na obchodnú politiku EÚ (k reflektovaniu uvedeného dochádza doplnením odkazu na nariadenie 2019/1753 v ustanovení **§ 30 ods. 1** zákona o označeniach pôvodu výrobkov).

(B) Ochrana označení pôvodu výrobkov a zemepisných označení výrobkov má na území Slovenskej republiky dlhodobú tradíciu. Slovenská republika ako zmluvná strana Lisabonskej dohody o ochrane označení pôvodu a o medzinárodnom zápise označení pôvodu chráni označenia pôvodu tretích zmluvných strán Lisabonskej dohody. Uvedené reflektuje aj samotná EÚ, keď v nariadení 2019/1753 členským štátom EÚ, ktoré už sú zmluvnou stranou Lisabonskej dohody, poskytuje prostriedky na plnenie ich medzinárodných záväzkov prijatých pred prístúpením EÚ k Ženevskému aktu. Novelizované ustanovenie **§ 31**

ods. 3 zákona o označeniach pôvodu výrobkov je odrazom tohto EÚ deklarovaného prístupu zakotveného v **bode 13 preambuly a v článku 12 odsek 1** nariadenia 2019/1753 (ustanovenie **§ 31 ods. 3** zákona o označeniach pôvodu výrobkov).

(7) Úprava ochrany označenia pôvodu výrobkov a zemepisných výrobkov podľa práva EÚ a úprava podrobností vnútroštátneho námietkového konania (ustanovenia § 32 a § 33 zákona o označeniach pôvodu výrobkov).

(A) V prípade žiadostí o zápis označení pôvodu výrobkov a zemepisných označení výrobkov vzťahujúcich sa k zemepisnej oblasti v Slovenskej republike, sa tieto žiadosti podávajú na **ÚPV SR**. Pred postúpením žiadosti Európskej komisii prebieha pred ÚPV SR tzv. vnútroštátna fáza prieskumu žiadosti, ktorej súčasťou je nielen formálny ale aj vecný prieskum žiadosti s následným zverejnením žiadosti a fázou vnútroštátneho námietkového konania. Po podaní žiadosti ÚPV SR preskúma, či je žiadosť odôvodnená a či obsahuje náležitosti príslušného systému. Jednou z obsahových náležitostí žiadosti je aj tzv. špecifikácia výrobku, ktorej náležitosti sú určené nariadeniami EÚ. Následkom žiadosti, ktorá neobsahuje náležitosti ustanovené relevantným nariadením EÚ, je zastavenie konania o tejto žiadosti. V prípade neexistencie nedostatkov alebo odstránenia vytýkaných nedostatkov žiadateľom. ÚPV SR postupuje v súlade s relevantnými ustanoveniami nariadení EÚ a žiadosť zverejní tak, aby sa mohlo uskutočniť tzv. vnútroštátne námietkové konanie predvídané relevantnými nariadeniami EÚ. Náležitým zverejnením žiadosti pre účely vnútroštátneho námietkového konania je zverejnenie žiadosti vo Vestníku Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky (ustanovenie **§ 32** zákona o označeniach pôvodu výrobkov).

(B) Námietky vo fáze vnútroštátneho námietkového konania podávajú výlučne osoby s trvalým pobytom, miestom podnikania alebo sídlom na území Slovenskej republiky proti žiadostiam o ochranu týkajúcim sa zemepisnej oblasti v Slovenskej republike a podaným na ÚPV SR. Nariadenia EÚ hovoria o primeranej lehote na podanie námietok (novela prináša dvojmesačnú lehotu), a to od zverejnenia žiadosti vo vestníku ÚPV SR. V rámci vnútroštátneho námietkového konania sa poskytuje namietateľovi a žiadateľovi dostatočný časový priestor pre vyriešenie ich sporu

vzájomnou dohodou. Ak strany námietkového konania uzavrujú dohodu, informujú o tejto skutočnosti ako aj o predmete (výsledku) dohody ÚPV SR; predmetom takejto dohody môže byť späťvzatie námietok, späťvzatie žiadosti o zápis alebo zmena žiadosti o zápis. Ak sa účastníci konania o námietkach nedohodnú, o námietkach rozhodne ÚPV SR. O námietkach podaných zo špecifického dôvodu tzv. predchádzajúcim užívateľom ÚPV SR vecne nerozhoduje. ÚPV SR o nich informuje Európsku komisiu, ktorá rozhoduje o udelení tzv. prechodného obdobia predchádzajúcemu užívateľovi (ustanovenie § 33 zákona o označeniach pôvodu výrobkov).

(8) Transpozičné ustanovenie (ustanovenie § 38b zákona o označeniach pôvodu výrobkov).

Novelou dochádza k prebratiu Smernice Európskeho parlamentu a Rady **2004/48/ES z 29. apríla 2004** o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva (Ú. v. EÚ L 157, 30.4.2004; Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 17/zv. 2).

→ Zákon o potravinách

Novela sa dotkla jednou zmenou aj **zákona o potravinách**. V ustanovení **§ 9 ods. 2** zákona o potravinách sa slová „**technická dokumentácia**“ nahrádzajú slovom „**špecifikácia**“. Zmena ustanovenia **§ 9 ods. 2** zákona o potravinách predstavuje implementáciu nariadenia **2019/787**, pričom dochádza k zosúladeniu zákonnej terminológie s terminológiou použitou v nariadení **2019/787**. Konkrétne je možné poukázať na ustanovenie **článku 22 nariadenia 2019/787** a odôvodnenie uvedené v bode **27 preambuly nariadenia 2019/787**, v zmysle ktorého „z dôvodu súladu s pravidlami uplatniteľnými na zemepisné označenia pre potraviny, víno a aromatizované vínne výrobky by sa mal názov spisu, v ktorom sú stanovené špecifikácie pre liehoviny, ktoré sa zapisujú do registra ako zemepisné označenie, zmeniť z „technickej dokumentácie“ na „špecifikáciu výrobku“.

Novela nadobúda účinnosť dňa **25. mája 2021**.

NOVINKY V ZÁKONE O VETERINÁRNEJ STAROSTLIVOSTI

Zákon o veterinárnej starostlivosti prešiel začiatkom roka 2021 zmenami a doplneniami, týkajúcimi sa úpravy spôsobu získania odbornej spôsobilosti na vykonávanie úloh súvisiacich s manipuláciou so zvieratami používanými na vedecké alebo vzdelávacie účely. Zmeny predstavujú úplnú transpozíciu smernice Európskeho parlamentu a rady 2010/63/EÚ z 22. septembra 2010 o ochrane zvierat používaných na vedecké účely v platnom znení.

Dňa 28. januára 2021 bol Národnou radou Slovenskej republiky prijatý zákon č. 65/2021 Z. z. (ďalej len „novela“), ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o veterinárnej starostlivosti“).

Novela prináša do zákona o veterinárnej starostlivosti najmä nasledovné zmeny: **(A)** doplnenie nového primeraného dôvodu na usmrtenie zvieratá, **(B)** úprava spôsobu získania odbornej spôsobilosti na vykonávanie úloh súvisiacich s manipuláciou so zvieratami používanými na vedecké účely alebo vzdelávacie účely, **(C)** doplnenie skutkových podstat iných správnych deliktov v súvislosti s úpravou povinností pri manipulácii so zvieratami pri vykonávaní postupov a projektov, **(D)** zavedenie jednotného vzoru potvrdenia o absolvovaní praktickej prípravy a pod.

Prvou zo zmien, ktoré novela do zákona o veterinárnej starostlivosti prináša, je doplnenie nového **primeraného dôvodu** na usmrtenie zvieratá. Po novom tak primeraným dôvodom na usmrtenie zvieratá je aj „ulovenie zvieratá povoleným spôsobom alebo z dôvodu podľa osobitného predpisu (ustanovenie § 22 ods. 5 písm. g) zákona o veterinárnej starostlivosti).

→ **Získavanie odbornej spôsobilosti na vykonávanie úloh súvisiacich s manipuláciou so zvieratami na vedecké alebo vzdelávacie účely**

Kľúčovou zmenou, ktorú novela prináša, je úprava **spôsobu získania odbornej spôsobilosti na**

vykonávanie úloh súvisiacich s manipuláciou so zvieratami používanými na vedecké účely alebo vzdelávacie účely. Novelou tak dochádza k podstatným úpravám ustanovení § 37a a § 37b zákona o veterinárnej starostlivosti.

Z pohľadu **podmienok získania odbornej spôsobilosti** je smerodajným novelizované ustanovenie § 37a zákona o veterinárnej starostlivosti.

„Na získanie odbornej spôsobilosti na vykonávanie úloh súvisiacich s manipuláciou so zvieratami používanými na vedecké účely alebo vzdelávacie účely (ďalej len „odborná spôsobilosť“) musí osoba vykonávajúca úlohy podľa osobitného predpisu spĺňať minimálne požiadavky na vzdelanie podľa ustanovenia § 37b ods. 1, 2 alebo ods. 3 zákona o veterinárnej starostlivosti podľa typu vykonávaných úloh, absolvovať **akreditovaný vzdelávací program** (ďalej len „vzdelávací program“) podľa osobitného predpisu a **praktickú prípravu**“ (ustanovenie § 37a ods. 1 zákona o veterinárnej starostlivosti). „Osoba prikladá k prihláške na vzdelávací program doklad o dosiahnutom vzdelaní. Vzor prihlášky na vzdelávací program je uvedený na webovom sídle vzdelávacieho zariadenia podľa ustanovenia § 6 ods. 2 písm. ar) zákona o veterinárnej starostlivosti“ (ustanovenie § 37a ods. 2 zákona o veterinárnej starostlivosti).

„Vzdelávací program sa uskutočňuje vo vzdelávacom zariadení podľa ustanovenia § 6 ods. 2 písm. ar) zákona o veterinárnej starostlivosti a obsahuje tri moduly, každý v rozsahu 15 vyučovacích hodín **(A) modul A** - Vykonávanie postupov v zariadení a usmrcovanie zvierat, **(B) modul B** - Navrhovanie postupov a projektov, **(C) modul C** - Starostlivosť o zvieratá a ich usmrcovanie“ (ustanovenie § 37a ods. 3 zákona o veterinárnej starostlivosti).

„Praktická príprava sa uskutočňuje v schválenom zariadení chovateľa, dodávateľa alebo užívateľa v rozsahu **300 hodín v priebehu 3 mesiacov**, pod dohľadom osoby vykonávajúcej dohľad podľa ustanovenia § 37a ods. 7 zákona o veterinárnej starostlivosti, v súlade s programom zverejneným na webovom sídle vzdelávacieho zariadenia podľa minimálnych prvkov uvedených v osobitnom

predpise“ (ustanovenie § 37a ods. 4 zákona o veterinárnej starostlivosti).

„Potvrdenie o absolvovaní praktickej prípravy vydáva schválené zariadenie chovateľa, dodávateľa alebo užívateľa, v ktorom sa uskutočnila praktická príprava do **desiatich dní** od ukončenia praktickej prípravy. Vzor potvrdenia je uvedený v **prílohe č. 5a** zákona o veterinárnej starostlivosti“ (ustanovenie § 37a ods. 5 zákona o veterinárnej starostlivosti).

→ **Osvedčenie o získaní odbornej spôsobilosti**

„Po absolvovaní vzdelávacieho programu a praktickej prípravy musí osoba najneskôr do **šiestich mesiacov** od skončenia praktickej prípravy vykonať záverečnú skúšku podľa osobitného predpisu. Dokladom o úspešnom vykonaní záverečnej skúšky je **osvedčenie o získaní odbornej spôsobilosti** podľa osobitného predpisu (ďalej len „osvedčenie“), ktoré vydáva vzdelávacie zariadenie podľa ustanovenia § 6 ods. 2 písm. ar) zákona o veterinárnej starostlivosti do **desiatich dní** po vykonaní záverečnej skúšky“ (ustanovenie § 37a ods. 6 zákona o veterinárnej starostlivosti).

„Osoba vykonávajúca dohľad nad osobou, ktorá nie je držiteľom osvedčenia, uvedenou v osobitnom predpise, musí mať najmenej vysokoškolské vzdelanie II. stupňa, päť ročnú prax v príslušnom odbore a musí byť držiteľom osvedčenia“ (ustanovenie § 37a ods. 7 zákona o veterinárnej starostlivosti). „Osoba vykonávajúca úlohy podľa osobitného predpisu, ktorá je držiteľom osvedčenia je oprávnená vykonávať tieto úlohy samostatne“ (ustanovenie § 37a ods. 8 zákona o veterinárnej starostlivosti).

„Povinnosť absolvovať vzdelávací program a praktickú prípravu a vykonať záverečnú skúšku sa vzťahuje aj na osoby, ktoré nemanipulovali so zvieratami používanými na vedecké účely alebo vzdelávacie účely viac ako päť rokov“ (ustanovenie § 37a ods. 9 zákona o veterinárnej starostlivosti).

Po rekapitulácii tak z citovaného ustanovenia § 37a zákona o veterinárnej starostlivosti vyplýva, že vzdelávanie bude pozostávať z **akreditovaného vzdelávacieho programu a z praktickej prípravy**. Vzdelávací program sa uskutočňuje vo vzdelávacom zariadení, ktorým je Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov v Košiciach vo forme akreditovaného vzdelávacieho programu. Praktická

príprava sa bude uskutočňovať v schválenom zariadení chovateľa, dodávateľa alebo užívateľa po skončení teoretického vzdelávacieho programu pod dozorom osoby vykonávajúcej dohľad. Po skončení praktickej prípravy vydá schválené zariadenie, v ktorom sa uskutočnila praktická príprava, osobe potvrdenie o absolvovaní praktickej prípravy najneskôr do **10 dní** od jej skončenia. Po absolvovaní vzdelávacieho programu a najneskôr do **šiestich mesiacov** od úspešného absolvovania praktickej prípravy, musí osoba vykonať záverečnú skúšku. Po úspešnom vykonaní záverečnej skúšky osoba získa **osvedčenie o získaní odbornej spôsobilosti** na manipuláciu so zvieratami používanými na vedecké účely alebo vzdelávacie účely. Po získaní osvedčenia je osoba oprávnená vykonávať tieto činnosti samostatne, bez dohľadu. Povinnosť absolvovať vzdelávací program a praktickú prípravu a vykonať záverečnú skúšku budú mať aj osoby, ktoré sú držiteľmi osvedčenia o odbornej spôsobilosti, avšak nemanipulovali so zvieratami na vedecké účely alebo vzdelávacie účely viac ako päť rokov. Preto je potrebné, aby kurz absolvovali opätovne.

Z pohľadu **minimálnych požiadaviek na vzdelanie a odborné vzdelávanie a požiadaviek na získanie, udržiavanie a preukazovanie odbornej spôsobilosti na vykonávanie úloh súvisiacich s manipuláciou zvierat používaných na vedecké a vzdelávacie účely** je určujúcim ustanovenie § 37b zákona o veterinárnej starostlivosti. Oproti svojmu pôvodnému zneniu sa z ustanovenia § 37b zákona o veterinárnej starostlivosti sa **odstraňuje jeho siedmy odsek**. Zvyšná časť ustanovenia § 37b zákona o veterinárnej starostlivosti prešla podstatnými zmenami. Podľa novej legislatívy tak platí nasledovné.

„Osoba, ktorá navrhuje postupy a projekty, musí získať vysokoškolské vzdelanie II. stupňa v príslušnej vednej disciplíne pre navrhovanie regulovaných projektov alebo vysokoškolské vzdelanie III. stupňa vo vednej disciplíne, v ktorej sa postup vykonáva, a musí byť držiteľom osvedčenia na určené úkony získaného v rámci vzdelávacieho programu“ (ustanovenie § 37b ods. 1 zákona o veterinárnej starostlivosti).

„Osoba, ktorá vykonáva postupy na zvieratách musí získať najmenej stredoškolské vzdelanie ukončené maturitou v príslušnom študijnom odbore alebo vysokoškolské vzdelanie I. stupňa alebo vysokoškolské vzdelanie II. stupňa v príslušnej vednej disciplíne, v ktorej sa postup vykonáva, a

musí byť držiteľom osvedčenia na určené úkony získaného v rámci vzdelávacieho programu“ (ustanovenie § 37b ods. 2 zákona o veterinárnej starostlivosti).

„Osoba, ktorá sa stará o zvieratá alebo vykonáva usmrcovanie zvierat v schválenom zariadení chovateľa, dodávateľa alebo užívateľa, musí získať stredoškolské vzdelanie v tejto disciplíne, preukázateľnú odbornú prax získanú u veterinárneho lekára a musí byť držiteľom osvedčenia na tento úkon získaného na vzdelávacom programe“ (ustanovenie § 37b ods. 3 zákona o veterinárnej starostlivosti).

„Získané vedomosti na vzdelávacom programe sa udržiavajú preškoľovaním osôb vykonávajúcich úlohy podľa osobitného predpisu každé štyri roky prostredníctvom vzdelávacích programov. Preškolenie pozostáva z ôsmich vyučovacích hodín teoretickej výučby. Doklad o absolvovaní preškolenia vydáva vzdelávacie zariadenie podľa ustanovenia § 6 ods. 2 písm. ar) zákona o veterinárnej starostlivosti (ustanovenie § 37b ods. 4 zákona o veterinárnej starostlivosti).

„Osoby vykonávajúce úlohy podľa osobitného predpisu sa okrem získaného osvedčenia musia celoživotne vzdelávať v danej oblasti. Za ďalšie vzdelávanie svojich zamestnancov je zodpovedný schválený chovateľ, schválený dodávateľ alebo schválený užívateľ“ (ustanovenie § 37b ods. 5 zákona o veterinárnej starostlivosti).

„Prevádzkovateľ schváleného zariadenia chovateľa, dodávateľa alebo užívateľa zabezpečí požadovanú odbornú spôsobilosť svojich zamestnancov vykonávajúcich úlohy podľa osobitného predpisu a osvedčenie týchto zamestnancov na požiadanie predloží orgánu veterinárnej správy“ (ustanovenie § 37b ods. 6 zákona o veterinárnej starostlivosti).

→ **Nové skutkové podstaty iných správnych deliktov**

Dôležitou zmenou, ktorú novela do zákona o veterinárnej starostlivosti prináša, je aj **zavedenie nových skutkových podstatí** iných správnych deliktov. Subjekt sa tak po novom dopustí iného správneho deliktu napríklad keď **(A)** chová, drží alebo rozmnožuje zvieratá na účel ich použitia v projektoch bez predchádzajúceho schválenia zariadenia na vykonávanie činností podľa ustanovenia § 6 ods. 2 písm. i) tretieho bodu

zákona o veterinárnej starostlivosti (ustanovenie § 50 ods. 1 písm. ax) zákona o veterinárnej starostlivosti), **(B)** nevypracuje príručku osvedčených postupov podľa osobitného predpisu (ustanovenie § 50 ods. 1 písm. ay) zákona o veterinárnej starostlivosti), **(C)** použije v schválenom zariadení chovateľa, dodávateľa alebo užívateľa na usmrtenie zvierat používaných v projektoch, alebo chovaných na účel ich použitia v projektoch iné ako určené metódy podľa osobitného predpisu (ustanovenie § 50 ods. 2 písm. r) zákona o veterinárnej starostlivosti), **(D)** vykoná ako užívateľ v schválených projektoch úkony bez udelenia predchádzajúcej výnimky podľa osobitného predpisu (ustanovenie § 50 ods. 2 písm. u) zákona o veterinárnej starostlivosti), **(E)** nezabezpečí odbornú spôsobilosť zamestnancov bitúнку na usmrcovanie zvierat a na úkony súvisiace s usmrcovaním zvierat na bitúнку podľa osobitného predpisu (ustanovenie § 50 ods. 2 písm. v) zákona o veterinárnej starostlivosti)...

Jednou z posledných zmien, ktoré novela prináša, je doplnenie ustanovenia § 52 ods. 2 zákona o veterinárnej starostlivosti („Orgán veterinárnej správy rozhodne o projekte, ktorý zahŕňa používanie zvierat v postupoch podľa osobitného predpisu, do **40 pracovných dní** od doručenia žiadosti o schválenie projektu, ktorá spĺňa náležitosti podľa osobitného predpisu, alebo od doplnenia žiadosti alebo odstránenia jej nedostatku podľa ustanovenia § 52 ods. 4 zákona o veterinárnej starostlivosti. **Táto lehota na rozhodnutie zahŕňa aj obdobie hodnotenia projektu.** Orgán veterinárnej správy bezodkladne písomne potvrdí doručenie žiadosti a písomne poučí žiadateľa o lehote na rozhodnutie“ (ustanovenie § 52 ods. 2 zákona o veterinárnej starostlivosti). Novinkou je tak práve zvýraznená veta „**Táto lehota na rozhodnutie zahŕňa aj obdobie hodnotenia projektu**“, ktorá bola do ustanovenia § 52 ods. 2 zákona o veterinárnej starostlivosti novelou doplnená.

Súčasťou novely je aj nová **príloha č. 6** zákona o veterinárnej starostlivosti - Vzor - **Potvrdenie o absolvovaní praktickej prípravy.** Pre bližšie informácie o jednotnom vzore potvrdenia o absolvovaní praktickej prípravy ako aj informácie o všetkých zmenách, ktoré novela prináša odkazujeme na Zbierku zákonov Slovenskej republiky.

Novela nadobudla účinnosť dňa **15. marca 2021.**

Informácie uvedené v bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO nie sú poskytovaním právnych rád. Nemožno z neho odvodzovať žiadne práva ani povinnosti. Materiál obsiahnutý v tomto dokumente je informatívnej povahy a aplikácia vyššie uvedených informácií bude vždy špecifická v závislosti od konkrétnych okolností prípadu. Z uvedených dôvodov pri konkrétnych právnych riešeniach preto vždy odporúčame konzultácie. I keď bulletin nepreberá zodpovednosť za prípadné chyby či nepresnosti, ani za akékoľvek škody vzniknuté z aktivít konaných na základe informácií uvedených v tomto dokumente.

Obsah bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO nie je možné využívať pre účely zisku, ponúkať svojim klientom ako svoj vlastný alebo publikovať bez predchádzajúceho písomného súhlasu spoločnosti ULC Čarnogurský s.r.o. V prípade záujmu o ďalšie informácie alebo o poskytnutie individuálneho poradenstva či konzultácií nás neváhajte kontaktovať.

V prípade, že naďalej nechcete byť adresátom tejto služby, kontaktujte nás na e-mailovej adrese probono@ulclegal.com. Ďakujeme.

V prípade akýchkoľvek otázok kontaktujte, prosím, autora článkov JUDr. Martina Točka prostredníctvom emailovej adresy kerteszova@ulclegal.com.

© ULC Čarnogurský, 2021